

PRENUMERATA

Kurjera Warszawskiego wraz z dodatkiem porannym:
W Warszawie: rocznie rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50, kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesięcznie kop. 75.
 Za odnośnienie do domu dopłaca się miesięcznie kop. 5.
Na prowincji i w Cesarstwie: rocznie rs. 12, półrocznie rs. 6, kwartalnie rs. 3, miesięcznie rs. 1.
Za granicą: miesięcznie rs. 1 kop. 50.
 Numer pojedynczy bez dodatku kop. 5; dodatek poranny kop. 3.

KURJER WARSZAWSKI.

wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta zrana, nadto wychodzą stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

ROK SIEDMDZIESIĄTY TRZECI.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor *Kurjera Warszawskiego* codziennie od godziny 8-ej zrana do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej zrana do 1-ej po południu.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9—Telefon Redakcji 268. — Telefon administr. 513. W Łodzi kantor własny, Piotrkowska 7/281, telefonu nr. 313.

OGŁOSZENIA

Reklamy: za jeden wiersz garmontowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz kop. 20.
Nekrologia: za wiersz 15 kop.
Zwyczajne ogłoszenia: za jeden wiersz petirowy albo jego miejsce pierwszy raz 10 kop., każdy następny raz 8 kop.
Małe ogłoszenia: za jeden wiersz po 2 kop. każdy raz, ogłoszenie minimum 20 kop.
Nadstawki: za jeden wiersz garmontowy rs. 1.
 Ogłoszenia do *Kurjera* przyjmuje także Kantor własny *Kurjera* w Łodzi.

Nadesłane.

POKOST chemicznie czysty.
A. Kryński. Marszałkowska 122.

Pobyt Ich Cesarskich Mości Najjaśniejszych Państwa w Danji.

Dagbladet i *Danebrog* donoszą, iż d. 18-go września w pałacu Fredensborga miał zaszczyt przedstawić się Jego Cesarskiej Mości Najjaśniejszemu Panu komendant duńskiego jachtu królewskiego „Danebrog”, kapitan 1-ej rangi Karok, z oficerami jachtu. Po przedstawieniu oficerowie byli zaproszeni do Najwyższego stołu obiadowego.

Jej Wysokość Księżna Marja Duńska z młodszymi z Najdostojniejszych Dzieci, goszczących we Fredensborgu, odbyła przejażdżkę do wioski Bergansdol, w pobliżu Helsingera. Dla zabawy Najwyższych w Wysokich Dzieci w miejscowym jeziorze był urządzony połów ryb.

(Warsz. Dniwn.)

Jutrzejsza uroczystość św. Michała Archaniola obchodzona będzie w kościele św. Józefa Oblubieńca (po-karmelickim) całodziennem nabożeństwem z wystawieniem N. Sakramentu, kazaniami i procesjami, w których weźmie udział bractwo pod wezwaniem tego świętego.

W kościele Panny Marji na Nowem Miście przed obrazem tegoż świętego odprawiona zostanie wotywa na intencję zgromadzenia krawców, których św. Michał jest patronem; również w kościele św. Krzyża z powodu tej uroczystości odprawiona będzie solenna wotywa.

Jutro, o godzinie 9½ zrana, w kościele św. Trójcy (po-trynitarskim), odprawiona będzie przed ołtarzem Pana Jezusa Nazareńskiego uroczysta wotywa ku uczczeniu męki Pana Jezusa. Po ukończeniu jej, pobożnym podawanym będzie relikwiarz z drzewem Krzyża św. do ucałowania.

W kaplicy Pana Jezusa w kościele archikatedralnym

św. Jana jutro, o godzinie 8-ej zrana, odprawiona będzie solenna wotywa.

W dniu jutrzejszym, o godzinie 9-ej zrana, w kaplicy Matki Boskiej Częstochowskiej w kościele św. Ducha (po-paulińskim) odprawiona będzie solenna ku Jej czci wotywa.

W kościele N. Panny Marji na Lesznie (po-karmelickim) odbędzie się jutro wotywa o godz. 9-ej zrana przed ołtarzem św. Józefa ku uczczeniu Męki Pańskiej z wystawieniem relikwii Krzyża św.

W kościele św. Franciszka Serafickiego (po-franciszkańskim) jutro, o godz. 10-ej zrana, odprawiona będzie solenna wotywa przed ołtarzem Pana Jezusa ku czci Męki Zbawiciela z wystawieniem relikwii drzewa Krzyża świętego.

PRZEGLĄD POLITYCZNY.

Po 10-dniowych manewrach i łowach krótkim był już tegoroczny pobyt cesarza Wilhelma w Wiedniu. Cesarz pragnął spędzić jeszcze kilka ostatnich godzin w rezydencji letniej swojego amfitriona, którego sprawy państwowe powołały wprost z Günsu do stolicy, gdy tymczasem cesarz Wilhelm kilka dni jeszcze polował w kniejach Belle na jelenie.

Odległość dworca hetzendorfskiego od Wiednia, wyrażone życzeniem monarchów, aby wizyta w Schoenbrunn nosiła charakter ścisłego incognito, a wreszcie pogoda deszczowa sprawiły, że pożądlivi zawsze widowni wiedeńscy nie próbowali nawet towarzyszenia widokowi, jakie przedstawiał dworzec kolejowy w Hetzendorfie. W poczekalni cesarskiej znajdował się tylko wielki łowczy dworski, hr. Abensperg-Traun. Na zewnątrz zebrała się wszakże dosyć tłumnie publiczność miejscowa, która gorącymi okrzykami powitała przybywającego na dworzec w otwartym powozie cesarza Franciszka Józefa. Była godzina 8-ma zrana. Po chwili sygnał elektryczny zwiastował zbliżanie się pociągu dworskiego cesarza Wilhelma. O godzinie 8-ej minut 9 pociąg stanął na peronie. Cesarz Wilhelm wyskoczył z właściwą sobie

elastycznością z wagonu, ubrany w wielce fantastyczny kostium myśliwski, który nosił w Belle. Monarchowie uściskali się i ucałowali kilkakrotnie, poczem udano się powozem do Schoenbrunn. Nie dojechało wszakże, przy łuku bowiem u bramy Hietzingu cesarz Franciszek-Józef pożegnał się ze swoim gościem i pojechał do zamku, gdy tymczasem cesarz Wilhelm skierował się w towarzystwie wielkiego łowczego, hr. Abensperga-Trauna do zwierzynicy cesarskiej w Lainz na polowanie. Powrót do Schoenbrunn nastąpił o godz. 1-ej z południa, poczem o godzinie 2-ej podano obiad, a o godzinie 4-ej nastąpił odjazd koleją północną Ferdynanda do Berlina.

Przedtem jeszcze cesarz Wilhelm złożył na grobie arcyksięcia Rudolfa w kapucynów wspaniały wieniec z lauru, róż herbacianych i gałęzi palmowych, na którego wstęgach widniał napis: „Swemu najdroższemu przyjacielowi arcyksięciu Rudolfowi—cesarz Wilhelm.”

Wczoraj zrana powrócił cesarz do Poczdamu, a wieczorem już odjechał do Swinemünde, aby wsiąść na pokład jachtu „Hohenzollern”, który powiezie go do Szwecji, a naprzód do Gothenburgu. Tutaj podobno nastąpi spotkanie cesarza Wilhelma z królem Oskarem, poczem obydwaj monarchowie udadzą się na kilkodniowe łowy. Powrót nastąpi przez Gdańsk do Berlina.

Wiener Zeitung zamieściła następujące pismo odręczne: „Kochany hrabio Kalnoky! Uwalniam jenerała broni, Rudolfa barona Merkla, od obowiązków tymczasowego zawiadywania wspólnym ministerjum wojny i mianuję jenerała kawalerji, Edmunda Krieghammera, komendanta pierwszego korpusu i komendującego w m. Krakowie, moim wspólnym ministrem wojny. Schoenbrunn, d. 23-go września r. 1893-go. Franciszek Józef m. p.”

Takież pisma odręczne poszły do feldzeugmeistra barona Merkla, który od d. 5-go sierpnia r. b. prowizorycznie zawiadywał wspólnym ministerjum wojny po śmierci fzm. Bauera, tudzież do samego jenerała jazdy Krieghammera, który uchodzi oddawna za jednego z najzdolniejszych jenerałów w Austrii.

Z TEATRU.

(Dokończenie).

Powtórze tu aforyzm Modrzejewskiej, który mi bardzo trafia do przekonania: „Trzeba się starać zrozumieć Szekspira, a zrozumiałwszy, grać po swojemu, tak, jak go się pojmuje”. I gdyby p. Leszczyński wczytał się w tekst, pojął go i grał po swojemu, a nie rozdrabniał się w tysiącznych szczegółach naśladowczych, czy nie mógłby być Learem znakomitym, dając postać jednolitą, nie chaotyczny zlepek cudzych pomysłów!

Weźmy obraz pierwszy. Wchodzi Lear z ułożonym projektem abdykacji w głowie. Chce swoje państwo podzielić między trzy córki, a plan podziału ma już gotowy i obmyślany. Starzec jest gwałtowny, energiczny, z temperamentem sangwinicznym, pilno mu wykonać, co obmyślił, a i rad też usłyszy dzieckich hymny, jakie obdarowane córki na jego cześć wygłoszą. Więc też przedko przechodzi od progu sali do tronu, akcentując tylko chodem i gięstem, że jest krzepkim i silnym starcem i że ma sangwiniczne usposobienie. Dajmy na to, że po drodze przywita wszystkie trzy córki i ich narzeczonich, lub że tylko, jak Rossi, ulubieniec Kordelję popieści.

P. Leszczyńskiemu odrazu wchodzi w drogę wspomnienie Maggiego i zatrzymuje się przed tronem, rozpatruje wśród dworzan, zwraca na prawo i na lewo, a poco, dlaczego? Bo Maggi, a przed nim Salvini chcieli w tej scenie zrobić z Leara trochę królewskiego aktora, który rozgląda się wśród swojej publiczności dworzan, jak też ona przyjmie jego przemowę i pomysł abdykacji.

Lear stał na tronie, wysłuchał dytyrambów Ge-

nerylli i Regany; głaszczą one jego dumę rodzicielską, dumny jest z córek, cieszy się ich przywiązaniem; to powinno być znać na jego twarzy i w głosie. Patrzy jednak na ulubioną Kordelję, czeka co ona mu powie. Już się nawet niecierpliwi, bo wszak dla niej przygotował dział największy i najpiękniejszy. Uśmiech, radość i rzewne wzruszenie już widać na jego twarzy, gdy się Kordelja do tronu zbliża. Zachęca ją gięstem i słowem.

— A ty, Kordeljo, co mi powiesz?

— Nic.

— Nic!

Krew uderza do głowy króla, odrazu, gwałtownie. Ale jeszcze się hamuje, bo myśli, że jego ukochane dziecko zmieszalo się, że oniesmielone wyrazów znaleźć nie umie dla wypowiedzenia swoich uczuć. Ale ona to „nie” powtarza i docina siostrze zarzutem obłudy, a ojcu przypomina, że połowa jej serca należy się przyszłemu mężowi.

Teraz wściekłość ogarnia Leara. Tu jest punkt kulminacyjny, najsilniejszy wybuch jego uniesienia. Tego nie można stopniować, idąc crescendo aż do wydziedziczenia i przekleństwa dla Kordelji, tylko trzeba wziąć odrazu z największą siłą, którą można potem utrzymać, jeśli głosu starczy i ruchów energicznych, ale wzmacniać już nie wolno. To jest zwierzaniony, który rzuca się i miota odrazu, gdy grot niespodziewanie rzucony wnętrzości bólem mu zataiga. Pierwsze wrażenie musi być tu najsilniejsze, bo to przecie sangwinik, natura nieokiełznana, która pierwszy ból, pierwszy cios odczuwa najgwałtowniej. Będzie tak i potem, gdy Generyllę przeklinając odjęcie pięćdziesięciu rycerzy orszaku, a łagodnie dla Regany aż do prośby, choć ona mu większe wyrządza krzywdy.

P. Leszczyński nie wybucha odrazu. Zaczyna

swoją tyradę do Kordelji powoli, ścisłym głosem, stopniuje ją potem, podwyższa i przepada odrazu dla widza, równie jak dla aktora podstawa temperamentu Leara, cały obraz, jaki moglibyśmy o zasadniczych danych tego usposobienia sobie stworzyć. Rozważa wyrazy, namyśla się, równie przy wydziedziczeniu Kordelji, jak nad wygnaniem Kenta. To nie krwisty impetyk, to z rozmysłem niesprawiedliwy starzec, zawzięty i uparty!

Wziąłem umyślnie ten obraz pierwszy, żeby przekonać, że p. Leszczyński uległ w pierwszej chwili naśladownictwu Maggiego w drobniaku, a tego co stanowi podstawę danej postaci nie obmyślił. Potem był już cały szereg takich nieporozumień. Kilkakrotnie chodzenie po scenie w różnych kierunkach bez powodu, równie w chwilach gwałtownych wybuchów, jak ogarniającego starca obłędu. Zkąd, po co, na co?

Rossi chwytła cienie Regany i Generylli i prowadził je przed sąd trzech mędrców, ścisła je mocno w rękę, ciągnie widocznie za kołnierze. Salvini dwa kamienie niesie. P. Leszczyński zdaje się, że chciał naśladować Rossiego, który potem motywuje niektóre obłędowe pomysły Leara wpływem przedmiotów martwych, jakie mu pod ręce podpadają. Znaleziony kamień podsuwa Learowi Rossiego porównanie do kamiennego serca córek. Piłśniowy kapeluszy Glostera nastrecza mu myśl pokrycia pilnią kopyt końskich. P. Leszczyński rozdrabnia się w tych wszystkich szczegółach, a nigdzie nie jest sobą, nawet w tej morderczej scenie, w której mógłby zwyciężyć wszystkich siłą głosu, bo on nią naprawdę wchry, grznoty i huragany pokonać bez wysiłku może. Stać go na to.

Może ja się i za ostro obchodzę z artystą, któremu pierwszorzędnym przymiotów przeczyć nie myślę.

Zwołanie rady państwa na d. 10-ty października czyni nagłym pytanie, jak zachowają się w niej posłowie młodociescy? Czy wejdą do niej w ogóle i jaką zajmą postawę wobec hr. Taaffe, który zaprowadzeniem stanu wyjątkowego w Pradze czeskiej zerwał z nimi wszelkie nici porozumienia? Donoszą z Pragi, iż zamysławiają oni wstąpić do rady państwa, prowadzić tu wszelako politykę obstrukcyjną na wielką skalę, to znaczy starać się o utrudnianie wszelkich prac parlamentarnych przez „zagadywanie” ustaw. Będą oni przy każdej, najdrobniejszej okoliczności zabierali głos gromadnie i korzystając z ustawy, która pozwala zabierać go w różnych językach przedlitawskich, będą powtarzali jedne i te same mowy po niemiecku, czesku, słowacku, polsku itd., byle przedłużyć w nieskończoność dyskusję. Będą wnosili interpelacje z powodu konfiskaty gazet młodocieskich, cytując w interpelacjach *in extenso* artykuły skonfiskowane. Taktyka podobna zapewne napotka na energiczny opór ze strony prezydium izby i rządu, które znajdą sposób na położenie kresu szkanowaniu powagi parlamentu. Organy staroczeskie potępiają tę taktykę już teraz, nie mogąc dopatrzeć się w niej godności, ani rozsądku politycznego.

Prysnęły nadzieje tych, którym się marzyło w Niemczech, że cesarz Wilhelm, powracając z Wiednia do Berlina, skieruje swoją drogę na Kissingen i odwiedzi księcia Bismarka. Ztąd widoczne zakłopotanie w sferach bismarkowskich, ztąd może zgryźliwy ton, w jakim *Hamburger Nachrichten* odpowiadają na insynuację *Vossische Ztg.*, która przed kilkoma dniami wyraziła przypuszczenie, że historyczna depesza z Günsu miała głównie na celu zamknięcie ust księciu Bismarkowi, otwierających się zbyt często dla krytykowania polityki rządu. O powrocie eks-kancelarza do władzy niema więc mowy; bajka o dziesięciu depeszach, wymienionych jednego dnia pomiędzy cesarzem i księciem, utraciła już kredyt nawet u najłatwowierniejszych; książę powróci za parę dni do Friedrichsruhe, aczkolwiek odzywają się głosy w Niemczech, że mógłby także powrócić do pałacu kancelarskiego przy Wilhelmsstrasse, skoro starszy od niego o lat cztery Gladstone stoi ciągle u steru władzy i spreżyście ją dźwierz widłoni. W każdym razie bez rezultatu i wpływu zbliżenie się pomiędzy cesarzem i starym doradcą jego dziada nie pozostanie.

Z Buenos-Ayres donoszą, że generał Pellegrini zdobył napowrót Tukuman i wziął do niewoli członków junty rewolucyjnej.

Br. Z.

Górnice kasy pomocy.

Przed kilku dniami telegram przyniósł wiadomość, że ustawa kas pomocy w zakładach górniczych, t. j. fabrykach i kopalniach w 1-ym oraz 3-im

Ale tak liczyłem na tę rolę p. Leszczyńskiego, tyłem sobie po nim obiecywałem. Myślałem, że od razu Learem zdobędzie sobie naczelną, zaprzeczane mu nieraz stanowisko w naszym teatrze, że załapnie tę kreację nawet wielkim artystom zagranicznym. Zawodu nie wynagradza mi ani wspaniała postawa, ani dobra charakterystyka Leara, ani nawet kilka momentów szczęśliwszych w obrazie 2-m i 3-m. Pocięszam się tylko tem, że przy dobrej woli artyści nie niema jeszcze straconego, że całą rolę p. Leszczyńskiego przerobić może i opracować na nowo, jeżeli tylko zechce. Rzecz doprawdy warta trudu i zapewniam artystę, że na następnych przedstawieniach Leara równie pilnie grę jego śledzić będę i z największą przyjemnością o korzystnych zmianach nowy feljeton napiszę. Milsze to zajęcie dla recenzenta nad opowiadanie treści pierwszej lepszej farsy.

Chodzi mi też o to, żeby wykazać, że siły do tragedji i dramatu mamy, że wyrzekłszy się systemat gwiazd choćby z samej konieczności, scenę naszą stać jeszcze na całość pokazną, a gdy się z sobą zgra i wypracuje, wzorową, jak u meiningenzyków.

W „Learze” personel kobiecy był bez zarzutu. Generilla (p. Nôiret), Regana (p. Barszczewska), równie jak ślicznie wyglądająca w Kordelji a mówiąca zeszczereczem uczuciem p. Trąpszówna, wszystkie trzy przypominały najlepsze czasy naszego dramatu, który nigdy nie miał leźniejszego, niż w chwili obecnej, kompletu kobiecych talentów, gdy się jeszcze do wymienionych dołączy bohaterkę dramatyczną p. Marzelównę, p. Ludową, o ile nie uświetnia komedji w Rozmałościach, i p. Rakiewiczową, tak znakomitą matkę tragiczną i dramatyczną.

Personel męski jest słabszy. Celuje on w komedji, odwykł od szerszego zadania na wielkiej scenie. Nie będę mówił też o wczorajszym personelu męskim z „Leara”. Oprócz p. Rapackiego i p. Prażmowskiego nikt tam nie dorósł do wysokości zadania.

okręgu Królestwa Polskiego, zyskała sankeję rządową.

Sprawa to dla dziesiątków tysięcy robotników oraz oficjalistów górniczych pierwszorzędnej wagi, a nad urzeczywistnieniem doniosłego zamiaru obradowały aż trzy zjazdy.

Otrzymał ustawy w ostatecznej formie zatwierdzoną, podajemy ją poniżej w streszczeniu. Przedewszystkiem głównym celem kasy pomocy (należy ją odróżnić od ustawy stowarzyszenia emerytalnego górników, również do zatwierdzenia władzy przez ostatni zjazd przedstawionej) jest dopomagać członkom w razie choroby lub rodzinom pozostałym w razie śmierci.

Wszyscy robotnicy mężczyźni i kobiety, jak również i dozorey (o ile ich pensja nie przenosi 500 rs. rocznie) muszą obowiązkowo do kasy należeć, a dozorey z większą pensją i urzędnicy zakładów oraz fabryk górniczych mogą być członkami kasy, o ile sami zechcą.

Członkowie dzielą się na trzy kategorie: 1) pobierający wynagrodzenie wyższe nad 400 rs. rocznie; 2) otrzymujący pensji od 200 do 400 rs.; i 3) uposażeni mniej aniżeli 200 rs. rocznie. Segregacja członków pod względem kategorii zajmuje się zarząd fabryki lub kopalni, a członkowie wnoszą co miesiąc do kasy: 1-ej grupy 35 kop., 2-ej 25 i 3-ej 15 k. Pryncypałowię składają kwoty równoznaczne składkom członków, którzy nawet w czasie choroby nie są wolni od wniosków obowiązujących. Przewyżka dochodu nad wydatkami ma stanowić żelazny kapitał rezerwowi instytucji; jeżeli jednak ta rezerwa przewyższy 20 rs. na każdego członka, zarząd może ową przewyżkę zużytkować na ogólne potrzeby robotników.

Przy układaniu budżetu na każdy rok, pozwala się zarządowi powiększyć normę składek miesięcznych, lecz wówczas muszą się znajdować na sesji wszyscy członkowie zarządu, decyzyja zaś zapada większością $\frac{2}{3}$ głosów.

Kasa zapewnia swoim członkom następujące pożytki: 1) w razie choroby bezpłatną pomoc lekarską i lekarstwa, dla żon zaś oraz dzieci (do lat 15-tu) tylko pomoc lekarską. 2) Zapomogę pieniężną podczas choroby, uniemożliwiającej zarobek. 3) Zapomogę na pogrzeb zmarłych członków.

Zapomogi podczas choroby wydawane są w następującym rozmiarze, licząc na dni i nie wyłączając niedziel oraz świąt: 1-ej kategorii po 40 kop. żonatym, 30 kop. kawalerom; 2-ej 30 kop. żonatym, 20 kop. kawalerom, 3-ej kategorii 20 kop. żonatym, 12 kop. kawalerom.

W razie przebywania w szpitalu kawalerowie nie otrzymują zapomogi, żonaci zaś połowę oznaczonej kwoty.

Prawa otrzymywania zapomogi pozbawieni są chorzy spełniający różne roboty bez pozwolenia lekarza, uczęszczający do szynków i karczmi, oraz wydający pieniądze na zbytki.

Trwanie zapomogi oznacza się do 3-ch miesięcy,

Z p. Leszczyńskim, który naturalnie musiałby być wraz z p. Ładnowskim filarem utworów przedstawień się mających na wielkiej scenie, jeden p. Bolesławski ma przyszłość w poważniejszym kierunku, rozumie się nie do ról młodych rycerzy w rodzaju Edgara. Nie ma jej napewno p. Mikulski, który chyba nie rości sobie pretensji, żeby postawą, urodą i męską energią na scenie zdobył serca aż dwóch królów, owdniętych namietnością do niego tak szaloną, że je aż do zbrodni i samobójstwa doprowadza. Ten zbrodniarz przeniawiera, syn wyrodney, jest przytem chytrym, układnym, ale i bardzo dzielnym rycerzem. Musi być pięknym, wykwiutnym, widocznie bardzo silnym no i mimo przewrotności bardzo też inteligentnym. A jak Lear królem, tak on wielkim panem i rycerzem w każdym calu. Nie dla pana Mikulskiego to rola.

Kończąc z przedstawieniem „Leara”, muszę jeszcze cofnąć się wstecz o dni kilka, a zaznaczając pożądaną powrót z urlopu zawsze tak żyzliwie przez publiczność witanych pp. Marzellówny i Ludowej, oraz p. Ładnowskiego, kilka słów poświęcić świetnie rozwijającemu się talentowi p. Nowickiego. To jest naprawdę już dzisiaj kochanek liryczny i dramatyczny, którym scena nasza poszczycić się może! Nabral pewności siebie, nie tej fałszywej ambicji, która bez żadnego prawa narzuca się publiczności, ale uwierzył, że widzowie umięją cenić jego pracę, że na niego patrzą, że ich zajmuje.

I zajmuje istotnie, ma zapal, szczere uczucie i prawdziwie młodzieńcze porywy. W kilku dawniejszych rolach z ostatnich dni, również jak we wznowionej „Barkaroli” porywał poprostu widzów.

Rozentuzjzował też i mnie ten młody artysta, a nie zapieram się tego wcale, choćby ogólnikowe zarzuty podniecania ambicji aktorskich i tworzenia sztucznych wielkości do mnie specjalnie zkać się wystrzeliły miały.

a w razach wyjątkowych zarząd termin ten może przedłużyć do 6-ciu miesięcy.

Zapomogi na pogrzeby wydawane są bez względu na kategorię, w kwocie 15 rs., w razie zaś jeżeli śmierć nastąpiła wskutek wypadku podczas zajęć, w kwocie 25 rs.

Dopóki nie będzie utworzona kasa emerytalna, zarząd może w miarę posiadanych funduszy udzielać nadzwyczajnych wsparć kalekom, oraz wdowom i sierotom po zmarłych członkach kasy. Opuszczający zakład samowolnie lub wydany z niego utracą wszelkie przywileje i wniesione pieniądze nigdy mu się nie zwracają.

Dalszy ciąg ustawy obejmuje §§ dotyczące zarządu kasy, które w krótkości streszczamy.

Sprawami kasy kieruje zarząd, złożony z 6-iu członków, z których 3-ch wybierają pryncypałowię, 3-ch zaś robotnicy. Wybierani są wszyscy pełnoletni członkowie kasy, a przewodniczy na wyborach starszy urzędnik techniczny fabryki lub kopalni. Sposób wybierania oznacza się ustny, przy zastosowaniu absolutnej większości. Wybory odbywają się co trzy lata, a członkowie zarządu pełnią swoje obowiązki honorowo. Oni zawiadują wszystkimi interesami kasy, układają budżet, decydują przyznawanie zapomóg itp.

Ostatnie punkty ustawy dotyczą wypadków zamknięcia kasy. Ewentualność ta może nastąpić w razie zawieszenia czynności fabryk lub kopalni, albo gdy członkowie będą chcieli przyłączyć się do innej już funkcjonującej kasy. W pierwszym razie zarząd decyduje o przeznaczeniu funduszy, w drugim zaś także cały kapitał przelewa się do nowej kasy.

Powyższa ustawa jako normalna, jest obowiązująca dla wszystkich zakładów górniczych, które w pewnym, dotychczas nieokreślonym prekluzyjnym terminie, będą zmuszone kasy pomocy założyć.

Należy się spodziewać, że i projekt drugiej ustawy kasy emerytalnej tak szczegółowo opracowany na ostatnim zjeździe górniczym niebawem doczeka się pomyślnego rezultatu.

K. W.

Teatr Łódzki.

(Korespondencja własna Kurjera Warszawskiego.)

Łódź, d. 15-go września.

W dniu wczorajszym teatr Łódzki zamknął tegoż roczny sezon letni.

Wobec stanowiska, jakie teatr ten zajął na prowincji, uważamy za potrzebne zaznaczyć czytelników naszych z działalności jego w ubiegłym sezonie.

Personel dramatyczny, który dyrektor teatru Łódzkiego, p. Czesław Janowski, pozostawił w Łodzi na lato, zorganizowany został dnia 2-go maja r. b.

Ze względu na swój wyjazd z personelem operetkowym, dla którego w Łodzi podczas lata utrzymania nie widział, p. Janowski powierzył zastępstwo

Przecenianie artystów dramatycznych, robienie z nich pół-bogów jest istotnie rzeczą komiczną, z którą zresztą krytyka teatralna nie wspólnego nie ma. Ale stawiać aktora na jakimś niższym szczeblu w dziedzinie sztuki nie widzę najmniejszego powodu. Obstać nawet przy mojem przekonaniu, że aktor może być genialnym, że trwałe ślady po sobie i reformę w dziedzinie swojej sztuki pozostawić może, że wielkie talenty artystów dramatycznych nie giną całkowicie razem z ich śmiercią lub zejściem ze sceny. Wszak każdy wirtuoz ma uczniów i naśladowców, którzy przechowują jego tradycję. Dlaczegoż aktor miałby być od innych wirtuozów gorszym? Czy dlatego, że gra na instrumencie najbardziej dla każdego dostępnym, na głosie, że zdobywa wrażenie wymową i mową?...!

O tej wymowie i mowie przedewszystkiem pamiętać tu należy, o szkole pięknego mówienia, jaką jest Dom Moljera dla Francji, Burg lub teatr dworski w Berlinie dla Niemców!

Piękna mowa ma swoje tradycje w teatrze i każde pokolenie aktorów przekazuje je następnemu. Starsi oddają spuściznę młodszym, a od aktorów uczy się i poprawia błędy publiczność. Przyznaję się, że ja bardzo wysoko cenię tę tradycję pięknej mowy Królikowskiego, a jeśli ją kocham i wierzę w jej trwałość, to już pewno ani przekonani nie zmienię, ani, jeśli to wada, nie poprawię się z niej do śmierci. Bywają czasem, a nawet dość często ludzie tak dziwnie uparci! — należą do ich liczby i mam to sobie za zaszczyt. Poddaję też głowę pod wszystkie klątwy wrogów „teatromanji”. Tylko teatromanja to za szeroki wyraz dla mnie. Ja go ograniczam do dramatu, komedji i artystów dramatycznych. Reszta nie do mnie należy.

Kazimierz Zalewski.

p. Siedleckiemu, dodając mu do pomocy w kierowaniu teatrem pp. Trapszę (reżyser), Staszковского i Dobrzańskiego.

Nadto do składu towarzystwa należeli: pp. Kopczewski, Gloger, Tomaszewicz, Szymborski, Bartoszewski, Brzechffa i Sulikowski (sufler), oraz panie: Bissen-Janowska, Bartoszeńska, Biernacka, Kopezeńska, Porajówna, Rutkowska, Siedlecka, Staszowska, Sikorska, Wyrwiczówna i Wiśniewska.

Dział administracyjny reprezentowali pp. Gólkowski (administrator) i Texel (kasjer).

Po ukonstytuowaniu towarzystwa, ponieważ zimna nie pozwalała rozpocząć sezonu letniego w Łodzi, postanowiono przedsięwziąć wędrowkę artystyczną po prowincji.

Najpierw tedy towarzystwo łódzkie podążyło do Pabjanic, z tamąd zaś do Łęczycy, z kąd po sześciu przedstawieniach, jadąc do Kielce, wstąpiło z jednym przedstawieniem do Zgierza.

W Kielcach teatr łódzki dał 8 przedstawień, po czym powrócił do Łodzi, acz sezon na dobre dopiero rozpoczął się po jednym przedstawieniu w zimowym budynku teatralnym.

Podwoje teatru letniego otwarte zostały d. 28-go maja r. b.; z początku powodzenie nie dopisywało, teatr więc w ciągu całego czerwca ratował się wycieczkami do Piotrkowa i Częstochowy; w pierwszym z tych miast dał 3, dzień po dniu, przedstawienia, w drugim zaś 6, dwa razy się tam udając.

Z d. 1-ym lipca publiczność łódzka zaczęła ucieszać się z przedstawienia ićniej, a wreszcie powodzenie się utrzymało i nie opuszczało teatru aż do końca sezonu.

Wobec tego dawano stale przedstawienia w Łodzi, cztery razy na tydzień: w niedziele, wtorki, czwartki i soboty, czasem tylko w dnie nie spektaklowe wyjeżdżając do Zgierza (3 razy) lub Pabjanic (2 razy).

W ciągu sezonu dano przedstawień na scenie teatru łódzkiego w ogrodzie Sellina 60, łącznie zaś z przedstawieniami na prowincji 80.

Trzeba przyznać, że nasza drużyna artystyczna dokładała wszelkich starań, ażeby ożywić repertuar i rozerwać łódzian podczas kanikuly jak najpożyteźniej i najlepiej.

Nie mogąc wystawiać sztuk wokalnych, gdyż personel teatru letniego składały tylko siły dramatyczne, wypełniano przedstawienia przeważnie krotoczwilami, lekkimi komedjami, chociaż i sztuki o poważniejszym zakroju, a nawet całkiem poważne, mimo to, że traciły w ogródku na subtelności, wystawiane były, gwoili urozmaiceniu repertuaru.

Ze sztuk oryginalnych odegrano w Łodzi: Ancezyca „Emigrację chłopską” 1 raz; Abrahamowicza i Ruszkowskiego „Oddajcie mi żonę!” 1 raz i „Meża z grzechności” 1 raz; Bałuckiego „Rodzinę Dylskich” 1 raz i „Flirt” 1 raz; Bliźnińskiego „Chwast” (premiera) 3 razy; Błotnickiego „Zagrodę Sobkową” 1 raz; Doroszyńskiego „Wigilię św. Andrzeja” 1 raz; Korzeniowskiego „Nad Czeremoszem” 1 raz; Koziebrodzkiego „Nauczycielkę” 2 razy; Karczewskiego (Jasienicyka) „Lenę” 1 raz; Kościńskiego „Ten czwarty” (premiera) 4 razy; Lubowskiego „Bawidelko” 1 raz; Przybylskiego „Letnicy” (premiera) 1 raz oraz „Wieki i Wacek” (na zakończenie sezonu) 1 raz; Wołowskiego „Chamska dusza” (premiera) 2 razy i Zalewskiego „Prawa serca” (na otwarcie sezonu) 3 razy, „Małżeństwo Apfel” 2 razy i „Oj, mężczyźni, mężczyźni” 1 raz.

Następujące sztuki tłumaczone lub lokalizowane były grane jednorazowo: „Nitka jedwabiu”, „Honor”, „Człowiek o 100 głów”, „10 lat życia kobiety”, „Poczwarka”, „Nad przepaścią”, „Dzieci skazanego”, „Ubogie łwice”, „Influenza prowincjonalna”, „Życie szulera”, inne jako to: „Gniazdo rodzinne” (premiera) 7 razy, „Córka Fabrycjusza” 2 razy, „Miłość uboiego młodzieńca” 2 razy, „Rodzina Furjósów” 2 razy, „Wesołe życie” 2 razy, „Fikalski” 3 razy, „Podróż na Wschód” 2 razy i „Legalni kochankowie” (premiera) 2 razy.

Debiut był jeden, a mianowicie panny Dolskiej w „Broni niewieściej”, występowali gościnnie: pani Bronikowska jeden raz oraz pani Morska i p. Popławski pięć razy.

Tak się przedstawia strona artystyczna sezonu letniego; z bilansu cyfrowego zaczerpnijmy tylko liczbę dochodu brutto, jaki teatr łódzki w tym czasie osiągnął.

Otóż dochód ogólny wynosi sumę rs. 12,827 kop. 35, z czego przypada na Zgierz rs. 260, na Pabjanice rs. 220, na Łęczycę rs. 509 kop. 95, na Kielce rs. 1,112 kop. 25, na Częstochowę rs. 1,185 kop. 55, na Piotrków rs. 392, a na Łódź rs. 9,147 kop. 60.

Z tego możemy wyciągnąć wniosek, że miasto nasze stać jest na teatr stały, przyzwyczajone zorganizowany, a publiczność łódzka ma prawo wymagać, ażeby teatr ten dobrze był prowadzony i niecierwie wywiązywał się z zadania swojego...

W. R.

Co dał?... Co wziął?..

Bardzo zajmujący przedmiot wziął sobie Fryderyk Harisson za temat prelekcji, odczytanej w ostatnich dniach w „London Institution”. Uczony dał słuchaczom pogląd na zdobycze XIX-go wieku, na ich wielkość i zarazem na nieumiejętność ich wyzyskania na punkcie postępu moralnego. Co dał nam wiek XIX-ty, a co wziął? Ludzkość zdobyła sobie skarby, ale jak z nich korzysta? Czy zdobycze wieku uczyniły życie lepszym i wyższym? Oto pytania, które zajmowały prelegenta angielskiego w Instytucie londyńskim.

Prelegent rozpoczął rzecz od powtórzenia znanej bajki Voltaira. Jeden z królów babilońskich chciał wyleczyć jednego ze swoich satrapów, Iraks, z zarozumiałości i upodobania w pochlebstwach. Pewnego pięknego poranku, zaledwie Iraks otworzył oczy ze snu, ujrzał przy łożu głównego kapelmistrza nadwornego z orkiestrą i chórem śpiewaków. Całe zgromadzenie zaczęło wykonywać na cześć obudzonego kantatę, która trwała całe dwie godziny. Gdy skończyli, wystąpił naprzód jeden z dworaków i rozpoczął mowę, trwającą trzy kwadranse; mowca wychwalał w niej wszystkie zalety satrapy, zwłaszcza zaś nieistniejące. Po obiedzie, ciągnącym się trzy godziny, powtórzyła się ceremonia. Przez cały dzień, ilekroć satrapa otwierał usta, aby coś powiedzieć, pierwszy dworak wołał: „Pst! uciszcie się! Usłyszmy mądrość niezwykłą!” Zanim Iraks zdążył wypowiedzieć trzy słowa, drugi dworak wołał z zachwytem: „O! co za słowa pełne mądrości!” Jedni dworacy płakali rzewnymi łzami, inni znów pokładali się ze śmiechu, nie z tego, co Iraks już powiedział, ale z tego, co mówił dopiero zamierzał. Na dobranoc orkiestra i chór znów wykonały dwugodziną kantatę, chwalałą cnoty Iraksa. Pierwszego dnia satrapa, upojony nawałem pochlebstw, był w siódmym niebie; drugiego dnia mniej już na nim sprawiły pochlebstwa wrażeń; trzeciego zobojętniał na kantatę i zachwyty dworaków; czwartego zaczęło go to nudzić; piątego posłał wszystkich śpiewaków i dworaków do stu diabłów; szóstego wreszcie—był całkiem ze swych słabości wyleczony.

Jak dworacy voltairówscy z satrapą, tak wielbiciele wieku XIX-go postępują ze zdobyczami tego stulecia, z parą, gazem, elektrycznością i t. p. Zaledwie ludzkość wieku XIX-go oczy ze snu otworzy, już rozpoczynają się hymny pochwalne na cześć cnot istniejących i—nieistniejących.

W ostatnich stu latach olbrzymie zaszły zmiany w naszym życiu materialnym. Są to zmiany tak nagłe i tak wielkie, iż równy im nie znajduje historia. Zastosowanie pary w przemyśle fabrycznym, w lokomocii lądowej i wodnej, wielki wzrost ludności, wzmocnienie i zwiększenie powagi jednostki państwowej, rozwój handlu, wzmocnienie bogactwa, ulepszenia poczt i telegrafów, wprowadzenie do życia codziennego elektryczności, telefonów, maszyn drukarskich, maszyn do szycia, motorów gazowych i elektrycznych, fotografii i t. p.—wszystko to stworzył wiek jeden.

W ciągu 4000 lat, a prawdopodobnie i w ciągu wielu tysięcy lat poprzednich, człowiek podróżował po świecie z szybkością, na jaką mu pozwalały jego nogi lub nogi koni, osłów, wielbłądów. Po wodzie zaś żeglował z szybkością, na jaką stać było żagle płócienne. Obecnie, po zastosowaniu pary, może przenosić się z miejsca na miejsce z szybkością trzy razy większą. Poprzednio przestrzeń stu mil angielskich była największą, jaką można było przebiec na dobie, obecnie w ciągu dwóch tygodni można przebyć 4000 mil po wodzie. Ogólna powierzchnia naszej planety jest szczegółowo znaną względnie od niedawna, a jednak, gdy prezydent Stanów Zjednoczonych wypowie mowę, treść przemówienia znana jest w ciągu kilku godzin we wszystkich punktach kuli ziemskiej. Dwaścieście wieków temu prądki przerabiali nie tylko własnymi rękami, dziś maszyny parowe wyrabiają 10,000 koszul w tym samym czasie, w którym Penelopa wykończyła jedną. Dwaścieście wieków temu człowiek zadowalał się światłem, które wydobywał ze smoły i tłuszczu. Dziś lada nędzarz korzysta z gazu i elektryczności. Tam, gdzie poprzednio paręset książek uważane było za skarb, dziś leżą tysiące książek miliony. Gazety londyńskie zużywają obecnie w ciągu roku więcej papieru i farby drukarskiej, niż ich spotrzebowano cała prasa od Gutenberga do rewolucji francuskiej. Nóż, który poprzednio kosztował dwa tygodnie czasu, dziś wyrabiany bywa w ciągu godziny. Dobry zegarek można dostać za tyle szylingów, ile dawniej trzeba było płacić funtów sterlingów. Kawalek chleba, który mamy przed sobą, przybył z Kalifornji, a zabawka, którą bawi się wasz synek maleńki, przywędrowała z Japonji. Niema już czasu, niema przestrzeni...

A nauka? Dziś rozporządza ona takim mnóstwem środków pomocniczych! W początku bieżącego stulecia planeta nasza nie była nawet dobrze zbadana pod względem geograficznym. Tysiące najważniejszych zjawisk wymykały się z pod szkiełka miedra, z pod skalpela anatoma, z pod mikroskopu fizjologa, a to wskutek braku dostatecznie rzetelnych narzędzi. Postawie dzisiaj instrumenty obok przyrządów, które posługiwali się: Kopernik, Galileusz, Newton, Horveg i Lavoisier, a znajdziecie różnice, jak pomiędzy nowoczesnym pancernikiem a zacofaną dżonką chińską.

Wszystkie te jednak zdobycze wieku sprowadziły na

ludzkość i pewną dozę złego. Wiek XIX-ty pokrył całe kraje tysiącami fabryk, wyrzucających z czeluści kominów dym i sadzę, nasycił powietrze miazmatami dla zdrowia szkodliwymi, niszczącymi roślinność, wypełnił rzeki cieczami brudnymi, olbrzymie lasy zniszczył i zrównał z ziemią, wybudował olbrzymie ogniska handlu i przemysłu, gdzie obok wyrafinowanego zbytku rozsiada się okrutna nędza, ograniczył swobodę jednostki, zrobił z niej maleńkie kółko w potężnej maszynie społecznej, dał ludzkości pole do nadużyć, osłabił ją fizycznie kosztem wysiłku umysłowego, wytworzył choroby osobne, sprowadził niewrozę i poządanie celów niepochwytanych i niedoścignionych.

Złożywszy na jednej szali wagi zdobycze wieku w sensie ujemnym, na drugiej zaś zdobycze w sensie dodatnim, staniemy wobec pytania, którego rozstrzygnięcie pozostawić należy wiekom przyszłym. Nie nam, biorącym czynny udział w gorączkowym życiu wieku XIX-go, sądzić, czy dla ludzkości całej bilans ogólny wykaże pożytek czy szkodę dla ogólnego zdrowia społecznego. Zdobycze wieku są bez wątpienia skarbami niezmiernej ceny, ale nie należy przesadzać ich doniosłości, nie należy uwielbieniem otaczać ich od rana do nocy nakształt wolterowskich dworaków, leczących z zarozumiałości satrapę babilońskiego. Dwieścieście wiek wykazuje to samo, co ongi wykazywały kopalnie złota w Kalifornji. Gorączka złota sprowadziła upojenie za upojeniem, przyszedł zanik zdrowego rozsądku. Nie idzie za tem, aby złoto nie miało być szlachetnym, drogocennym kruszcem. Zachodzi tylko pytanie, czy osadnicy kalifornijscy nie płacili za nie zbyt drogo...

Postęp zewnętrzny, materialny życia w ciągu lat ostatnich nie ma sobie równego w dziejach. Ale jednocześnie ludzkość nigdy nie czuła większej potrzeby syntetycznego myślenia, systematycznego wychowania i podpory moralnej, niż obecnie. (X)

Od wydawnictwa.

Przed kilkoma tygodniami uczyniliśmy w tem miejscu zawiadomienie, iż *Kurjer Warszawski* wydaje na rzecz sz. wdowy po ś. p. Józefie Bliżińskim ostatnią znakomitego autora pracę p. t.

„CHWAST”.

oraz że sztuka ta wyjdzie w książce i ukaże się w handlu księgarskim w październiku r. b.

Cena egzemplarza, jak poprzednio zaznaczyliśmy, wynosi w Warszawie 1 rs., na prowincji 1 rs. 15 kop. Zamówienia przyjmują księgarnie i administracja *Kurjera Warszawskiego*.

Wiadomości bieżące.

— *Nowosti* donoszą, iż wobec upadku zupełnego pszczelnictwa barciowego departament leśny z inicjatywy Towarzystwa pszczelniczego w Petersburgu opracował szereg środków, mających na celu podniesienie tej gałęzi przemysłu. Istota opracowanych środków polega na tem, że postanowiono zapewnić pasiecznikom i strażnikom leśnym pomoc w urządzaniu pasiek i ulgi w ich prowadzeniu; dalej zaprojektowano utworzyć przy szkołach departamentu leśnego pasieki dla obeznania niższej służby leśnej z opiekowaniem się barciami i t. d. Opracowany w tym duchu projekt uzyskał już aprobatę ministerjum rolnictwa i dóbr państwa.

— Dzienniki petersburskie donoszą, iż w celu utrzymania cen zboża ministerjum finansów zaleciło instytucjom rządowym nie sprzedawać zboża z zapasów, jakie utworzyły się ze zwrotu pożyczzonego włościanom zboża podczas minionego nieurodzaju w gubernjach środkowych państwa. Zapasy te wynoszą obecnie około 5 milj. pudów.

— W tych dniach wyszły przy *Zbiorze taryf* nowe tablice obliczeniowe opłat przewozowych we łg nowych taryf z oznaczeniem odległości od 1—3500 wiorst.

— *Now. wr.* dowiaduje się, iż ministerjum zamierza utworzyć w miastach gubernjalnych i powiatowych specjalną kontrolę nad miarami i wagami, używanymi w handlu.

— *Petersb. list.* zapewnia, że nowe przepisy o przywilejach na wynalazki zaczną obowiązywać od stycznia 1894 roku.

— *Birż. wiedz.* dowiadują się, iż w ministerjum finansów złożono podanie od fabrykantów o ustanowienie cła wywozowego od surowej szczeciny i włosia końskiego w wysokości 8 rs. dla pierwszej i 5 rs. dla drugiego od puda.

— *Grażdanin* donosi, iż w tych dniach odbyło się ostatnie posiedzenie komisji pracującej nad projektem zreformowania ministerjum dóbr państwa. Projekt wniesiony będzie niezwłocznie do rady państwa.

= Jak donoszą *Nowosti*, kantor I-ej grupy kolei, znajdujący się dotychczas w Rydze, został zamknięty. Sprawy I-ej grupy kolei według dawnego podziału wchodzi od d. 13-go października w zakres kantoru kolei II-ej grupy. Wzmiankowany kantor znajduje się w Petersburgu.

= W *Praw. wiestn.* znajdujemy tekst następującego rozporządzenia: Inspektorowie podatkowi, urzędnicy delegowani przez izby skarbowe, oraz inne osoby, należące do składu kontroli handlowej, mają prawo za pośrednictwem administracji kolejowej wynotowywać z ksiąg stacyjnych wszelkie informacje o towarach wysyłanych i odbieranych, potrzebne do sprawdzenia operacji i oznaczenia obrotów przedsiębiorstw przemysłowo-handlowych.

= *Russk. wiedz.* zamieszczają następującą ważną informację: Ministerjum oświaty opracowało i złożyło w radzie państwa projekt nowego typu szkół dla uczniów rzemieślniczych. Główne zasady projektu są następujące: Nowy typ szkoły jest przeznaczony dla chłopców w wieku od 11—14 lat, którzy ukończyli kurs szkoły elementarnej i pragną stać się rzemieślnikami. Zakłady te naukowo-rzemieślnicze nie będą miały na celu kwalifikowania skończonych rzemieślników, lecz mają zastępować czas terminowania u majstrów prywatnych, tak, że po ukończeniu kursu w tych szkołach chłopcy w wieku 15—16-tu lat, znający początki rzemiosła w związku z niezbędnymi wiadomościami pomocniczymi z zakresu nauk, będą mogli zapisywać się do majstrów dla ukończenia kursu rzemiosła i pozyskania tytułu czeladnika cechowego. W szkole chłopcy uczęszczają będą o godzinach 7—7½ rano i trwać do 6-ej wieczorem. Przez ten cały czas uczniowie pracować będą 3 godziny w sali szkolnej, a resztę czasu w warsztatach. Robót domowych nie będzie żadnych. Egzaminy, które mają być publiczne, będą posiadały właściwy charakter praktyczny; zasadzać się one mają na rozwiązywanie zadań, mających związek z wykładanym w szkole rzemiosłem. Plan nauk w szkole ma obejmować następujące przedmioty: 1) religję; 2) język ruski i kaligrafję; 3) krótki rys historii; 4) ogólne wiadomości z geografji; 5) arytmetykę; 6) praktyczne wiadomości z geometrii; 7) rachunkowość; 8) ogólne wiadomości z fizyki; 9) początki technologii metali i drzewa; 10) rysunek ręczny; 11) rysunek geometryczny; 12) śpiew i 13) zajęcia praktyczne.

= Specjalna komisja, zorganizowana przy ministerjum finansów pod przewodnictwem członka rady ministerjalnej r. t. N. A. Tura, ukończyła, jak donoszą *Petersb. wiedz.*, swoje zajęcia i przygotowała projekt nowej ustawy handlowej, który wniesiony będzie do rady państwa podczas tegorocznej jesiennej sesji.

= Korespondent petersburski *Warsz. Dniwn.* pisze: „Na zasadzie praw dziś obowiązujących, stowarzyszenie akcyjne, którego zadaniem jest prowadzenie przedsiębiorstwa właściwie handlowego lub też wchodzącego w zakres przemysłu fabrycznego, winno zaopatrywać się corocznie w odpowiednie dokumenty; od zaopatrywania się w nie wyłączono jedynie te stowarzyszenia, które są w swoim rodzaju pierwszymi w Rosji, gdy przytem nie korzystają ani z wyjątkowych przywilejów, ani też z innych udogodnień. Wymienione prawo, orzekające ulgę pod względem opłaty przez towarzystwa handlowo-przemysłowe pewnej kategorii, oddawna już straciło praktyczne zastosowanie, gdyż rozwój stowarzyszeń akcyjnych, pchnięty naprzód po r. 1860-ym, obecnie stoi już na pewnym gruncie, przyczem ogólna suma kapitałów, umieszczanych corocznie w przedsiębiorstwach akcyjnych, dochodzi do kilkudziesięciu milionów rs. W tych warunkach prawo o ulgach okazuje się nie tylko zbyt wąskim, ale wprost nieporęcznym, gdyż wiele przedsiębiorstw akcyjnych, rozporządzających znacznymi nawet środkami materialnymi, często czyni usilne starania o uwolnienie ich od opłat skarbowych, opierając prośbę na artykule 2149, zawartym w X-ym tomie praw. Ministerjum finansów pragnie znieść ten artykuł o ulgach i w tym celu porozumiało się z ministrami spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, komunikacji i dóbr państwowych oraz z zarządzającym wydziału kodyfikacyjnego, którzy w tych dniach odpowiedzieli, iż wykonaniu projektu ministerjum finansów nie stoi na przeszkodzie. Wobec tego ministerjum finansów przedstawi na sesji jesiennej pod ocenę rady państwa wniosek zmiany ulg dla kategorii przedsiębiorstw akcyjnych pierwszych w swoim rodzaju. Bez wątpienia zdarzać się będą wypadki, gdy w tym lub owym razie uznane będzie za pożyteczne

uwolnienie nowopowstających przedsiębiorstw od podatków handlowych, ale artykuł prawa nie będzie kępował nadal ministerjum finansów, które za każdym razem starać się będzie o ulgę w drodze właściwej.”

= O przebiegu epidemii cholery w obrebie Królestwa Polskiego *Warsz. Dniwn.* z d. 28-go b. m. ogłasza następujące dane:

	Zachor.	Zmarło	Wyzdr.	Pozostało
Gubernja warszawska.				
Powiat radzyński				
W osadzie Jadowie (zawleczona z gubernji łomżyńskiej)				
d. 25-go września	—	—	—	4
Powiat warszawski				
we wsi Zagrobach				
d. 25-go	1	1	—	1
w osadzie Wieliszewie				
d. 25-go	—	—	—	1
Gubernja łomżyńska				
W mieście Łomży				
d. 24-go września	3	—	—	6
Powiat łomżyński				
W osadzie Nowogrodzie				
d. 24-go września	11	—	—	29
Powiat makowski				
w osadzie Rożanie				
d. 24-go września	7	2	—	8
Powiat mazowiecki				
W osadzie Wysokie Mazowieckie				
d. 24-go września	1	1	5	8
W osadzie Ciechanowcu				
d. 24-go września	2	—	1	5
W osadzie Sokole				
d. 24-go września	1	—	—	5
We wsi Rżącej				
d. 24-go września	1	—	1	1
we wsi Raciborzach				
d. 24-go września	—	1	—	—
W mieście Tykocinie				
d. 24-go września	9	3	4	4
we wsi Popowianach				
d. 24-go września	1	—	—	1
Powiat pułtowski				
W mieście Pułtusk				
d. 24-go września	21	11	—	10
W osadzie Wyszokowie				
d. 24-go września	10	2	—	8
we wsi Zegrzu				
d. 24-go września	3	1	—	3
we wsi Jadwisinie				
d. 24-go września	5	1	—	5
we wsi Popowie-Borowie				
d. 24-go września	2	—	—	2
Gubernja płocka				
W mieście Przasnyszu				
d. 23-go września	1	—	1	2
(Wszyscy w szpitalu. Chorzy są żołnierzami pułku 8-ej dywizji piechoty. Zapadnięć wśród miejscowych mieszkańców nie było.)				
Gubernja siedlecka				
Powiat konstantynowski				
W osadzie Janowie				
d. 24-go września	—	—	—	1
Gubernja radomska				
Powiat kozienicki				
We wsi Wójtowstwo				
W gminie Kozienice				
d. 20-go września	—	1	1	3
d. 21-go	1	—	1	3

= Dzisiejsza *Gaz. polic.* zamieszcza następującą instrukcję, wydaną dla oddziałowych członków komisji sanitarnych z grona obywateli: 1) Obywatel, który przyjął na siebie humanitarny obowiązek pomagania wprowadzaniu w życie środków lekarsko-sanitarnych w mieście, ze względu na grożące niebezpieczeństwo cholery, powinien przede wszystkim poznać warunki higieniczne powierzonego mu oddziału i starać się o możliwe jego uzdrowienie. 2) Szczegółowe poznanie oddziału następuje przez osobiste w asystencji lekarza oględziny oraz przez przejrzenie znajdujących się w urzędzie lekarskim danych sanitarno-statystycznych, ułożonych podług oddziałów i grup Warszawy. 3) Dobro sprawy wymaga o ile można najczystszych oględzin oddziału, przyczem obecność członka-obywatela jest niezbędną. Dokonywa on oględzin, bacznie na porządek sanitarny na ulicach i w nieruchomościach, wywiadując się od stróżów i przez osobiste uczęszczanie do mieszkań ludzi ubogich, o wszystkich wypadkach podejrzanych zasłabnięć gastrocznych i jednocześnie pomaga do szybkiego gastrowania wszystkich środków niezbędnych w razie opinii lekarza, że wypadek jest cholerycznym. 4) Obywatel może dopełnić oględzin i bez udziału komisji, lecz środki lekarsko-sanitarne należy stosować tylko po porozumieniu się z lekarzem. Przy rewizjach sanitarnych w oddziałach należy szczególną zwracać uwagę na poniżej wyszczególnione warunki: A) Na ulicach nie powinno być śmieci i nawozu, rynsztoki mają posiadać odpowiednie spadki, tak, aby nieczystości nigdy się w nich nie zatrzymywały, nadto rynsztoki należy oczyszczać i dezynfekować. B) Co do stanu sanitarnego nieruchomości głównym zadaniem dozoru powinna być użycie na porządek utrzymywanie dołów ustępowych, usuwanie nieczystości i na przymioty wody do picia. W domach skanalizowanych potrzeba przekonywać się, czy urządzenia kanalizacyjne prawidłowo fun-

cjonują i czy dostatecznie kanały są przemywane. Przy dołach oczyszczanych aparatem Bergera należy baczyć: 1) aby dół nie był przepełniony; 2) aby codziennie do dezynfekowano; 3) w razie zauważenia bezpośredniego sąsiedztwa dołu ze studniami lub suterrenami mieszkalnymi, komisja zawiadamia o tem urząd lekarski w celu dalszych rozporządzeń; 4) przy dołach urządzonych na torfie przestrzegać, aby nieczystości stanowiąły pół suchy bezwonny kompost, a w razie urządzania dołów na nawozie końskim lub śmieciach, co się zwykło dozwalać tylko na krańcach miasta, zawartości takich dołów powinny mieć również własności kompostu; 5) należy także zwracać uwagę na prawidłową budowę miejsc ustępowych, pisuarów itp.; 6) podobnie na czystość w sieniach, korytarzach i na schodach; 7) w domach, w których niema wodociągów, na studnie i przymioty zawartej w nich wody potrzeba zwracać szczególną uwagę. C) Przy rewizji targów i bazarów należy baczyć na ich utrzymanie, urządzenie bruków, odpowiednią konstrukcję ustępów itd., a na targach z produktami spożywczymi, owocami itp. zwracać uwagę na przymioty i gatunek sprzedawanych artykułów. D) Przy rewizji restauracji, cukierni i piekarni komisje sanitarne zwracają uwagę na utrzymanie w nich odpowiedniej czystości, na odzież robotników, na usuwanie we właściwym czasie odpadków, na przymioty znajdujących się tam produktów spożywczych, na czyste utrzymywanie naczyń, bielizny i t. p. Pieczy komisji podlegają również t. zw. mykwy (kąpiele żydowskie), warsztaty, chedery, obory, stajnie, składy szmat i kości; o wszystkich nieporządkach, dotyczących bądź urządzania wspomnianych zakładów, bądź utrzymywania w nich porządku sanitarnego, komisja powinna zawiadamiać urząd lekarski.

= Specjalna komisja, utworzona z grona członków ministerjum komunikacji, pod przewodnictwem r. t. inżyniera Salowa, obradująca nad środkami, jakie powinny być stosowane podczas epidemii cholery w wydziałach tegoż ministerjum, przejrawszy instrukcję, wypracowaną przez lekarza kolei skarbowych dra med. Uspińskiego, co do środków zaradczych przeciwko cholery i sposobów dokonywania dezynfekcji, z nieznaczniemi zmianami instrukcję tę zatwierdziła. Instrukcja, która już została przesłana zarządowi kolei terespolskiej, pomiędzy innemi przepisami poleca komisjom sanitarnym tych kolei, na których parowe kamery do dezynfekowania rzeczy przerobione są z wagonów, postarać się bezwarunkowo o zamianę wspomnianych kamer, jako nie w zupełności odpowiadających celowi, na kamery dezynfekcyjne innego typu. Za wzór zaś służyć winny kamery, używane na kolei skarbowej zakaukaskiej, albo też patentowane kamery petersburskich fabryk br. San-Galli lub Towarzystwa wyrobów metalowych.

= W ubiegły poniedziałek—jak pisze *Warszawski Dniwnik*—w warszawskim okręgowym sądzie wojskowym roztrąsana była sprawa porucznika nowobrzejskiej brygady straży pogranicznej, Jana syna Wincentego Tomaszewicza, oskarżonego o podstęp i pobicie wartownika. Około godziny 5-ej po południu, przy odczytaniu wyroku sądowego, skazującego Tomaszewicza na pozbawienie wszelkich praw stanu, tytułów i orderów i zesłanie do gubernji tobołskiej, podstępny wyjął rewolwer i wystrzelał w lewą skroń pozbawili się życia.

= Wbrew wielokrotnie wydanym rozporządzeniom, p. oberpolicmajster znów zauważył, że rodzice pozostawiają na ulicach dzieci swoje bez żadnego dozoru, przyczem pomijanie w tym względzie rozporządzeń daje się zauważyć przeważnie wśród dzieci żydowskich, które bardzo często ze swawoli biegają za przejeżdżającymi powozami. Wskutek tego polecono w *Gaz. polic.* komisarzom cyrkulowym rozkazać strażnikom posterunkowym oraz stróżom domów, aby mieli nietylko ciągły dozór nad niedopuszczaniem wspomnianych nieporządków, lecz aby za każdym razem usuwali z ulic dzieci; rodziców, wykraczających przeciw niniejszemu rozporządzeniu, należy pociągać do odpowiedzialności sądowej.

= Jak donosi *Gaz. polic.*, nadesłali dla służby policyjnej cyrkulu łazienkowskiego, wyznaczonej do pilnowania porządku podczas ślubu: Dżiszlaw książę Lubomirski 60 rs. i Władysław hr. Branicki 50 rs.

= Przed zbliżającym się kwartałem ruch w biurze kontroli służących nader jest ożywiony i rzeczono biuro umieściło w ciągu tygodnia 637 osób, a w tej liczbie: 41 parobków, 12 lokai, 24 piastunek, 32 pokojówki, 158 kucharek i 348 sług do wszystkiego. Na bieżący tydzień zapisało się 100 kandydatów i 150 kandydatek.

= Tegoroczne święta kuczek u izraelitów kończą się d. 2-go i 3-go października, t. j. w poniedziałek i wtorek.

= Do skompletowania siły pociągowej straży o-

gniowej w Warszawie postanowiono nabyć drogą licytacji 20 koni za sumę około 4,800 rs.

— W niedzielę, d. 1-go października r. b., o godz. 12½ z południa, w sali tutejszego magistratu odbędzie się posiedzenie kwartalne zebrania ogólnego członków Archikonfraterni literackiej w Warszawie.

— W dniu wczorajszym pochowano na ementarzach: brudzińskim katolickim 4 mężczyzn, 4 kobiety i 12 dzieci; na powązkowskim 2 mężczyzn i 2 kobiety; na ewangelicko-reformowanym 1 kobietę; na żydowskim warszawskim 1 mężczyznę i 3 kobiety i na prawosławnym wolskim 1 dziecko. Ogółem pochowano wczoraj 36 zwłok.

— Wszystkie pociągi spacerowe na kolei nadwiślańskiej pomiędzy Warszawą-Otwockiem a Warszawą-Nowogrodzkiem, jak również pociągi spacerowe pomiędzy Warszawą a Miawą (wyprawiane tylko w soboty) kursować przestaną od nadchodzącej soboty. Na żądanie pasażerów pociągi pasażerskie i pocztowe zatrzymywane będą na platformach pasażerskich: w Pomiechówku, Falenicach, Jarosławiu Świdrach.

— Z Nowej Aleksandrii donoszą, że d. 22-go b. m. ukończone zostały egzaminy konkursowe do tamtejszego instytutu rolniczo-leśnego; z ogólnej liczby 150 kandydatów przyjęto 59-ciu, z tych 47-miu z Cesarstwa, zaś 12-tu z Królestwa.

— *Gaz. Polska* donosi, iż w naszym mieście bawi archiwista lwowski p. Czołowski, delegowany przez rząd celem poszukiwania w archiwach tutejszych dokumentów do sporu galicyjsko-węgierskiego o Moriskie Oko.

— W dniu wczorajszym przyjechali do Warszawy: administrator księstwa łowickiego margrabia Zygmunt Wielopolski ze Spawy, naczelnik okręgu celnego generał-major Usow z Kiele i członek warszawskiej izby sądowej rz. r. st. Kotlarewski z Wiednia; wyjechał do Petersburga członek komitetu rannych generał piechoty Władysław Romiszewski.

— Z literatury.

* Literatura pedagogiczna zyskała cenny nabytek w pracy dra Józefa Nusbauma „Podręcznik zoologii do użytku w klasach niższych oraz do nauczania prywatnego dla młodzieży od lat 10—14.”

Tekst opatrzone 272-ma rysunkami.

* W handlu księgarskim ukazała się monografia ojca, skreślona przez syna; mowa tu o książce p. t. „Ignacy Dobrzyński w zakresie działalności, dążącej do postępu muzyki w współczesnej jeszcze epoce”, pióra p. Bronisława Dobrzyńskiego.

Książkę czyta się z wielkim zajęciem.

* W przekładzie A. Strzeleckiego wyszła „Nauka leczenia zwierząt domowych” Rohlfes’a; tłumacz posiłkował się wydaniem niemieckim dra Felischa, które doczekało się 22-ch edycji.

* Otrzymałmy broszury: p. Mieczysława Suligowskiego „O najnowszych postęпах w technice oświetlenia gazowego” i p. H. Sieradzkiego o „Solance”.

* Nakładem *Głosu* wyszła broszura Björnstjerne-Björnsona p. t. „Jednożeństwo i wielożeństwo.”

* W ostatnim numerze *Now. wr.* znajdujemy następującą notatkę literacką:

„W liczbie nader cennych dokumentów historycznych polskich, przechowywanych w Cesarskiej bibliotece publicznej w Petersburgu i będących materiałem do badań naukowych dla historyków polskich i ruskich w kwestjach, dotyczących losów dawnej Rzeczypospolitej, jedno z najpiękniejszych miejsc zajmują pamiętniki w rękopisie ulubienca królów polskich Jana Kazimierza i Jana III Sobieskiego, Pana Chryzostoma Passka, rzucające jasne światło na życie i obyczaje w Polsce w XVII-ym w.

Pamiętniki te, już to w całości, już to w wyjątkach wydane były dwanaście razy i używają szerokiego rozgłosu.

Obecnie historykowi polskiemu, Aleksandrowi Kraushaarowi, udało się odszukać cały szereg dokumentów, dotyczących zarówno samej osoby Passka, jak i epizodów z jego życia, nie objętych „Pamiętnikami”, których rękopis pozostaje w Cesarskiej bibliotece publicznej w Petersburgu.

Na zasadzie tych dokumentów Kraushaar wydał w Krakowie monografię o ostatnich dniach życia Passka, stanowiącą cenne uzupełnienie „Pamiętników” i zawierającą w sobie szereg danych historycznych, dotyczących historii Polski w końcu XVII-go wieku, mało lub wcale dotychczas nieznanych.”

* Nakładem Kasy imienia Mianowskiego została wydana niedawno „Fizjologia mowy” dra Władysława Ottuszewskiego.

Obecnie pracę tę w dosłownym niemieckim przekładzie zamieścił berliński miesięcznik, poświęcony specjalnie kwestjom zbroczenia mowy.

— Z teatru i muzyki.

* Do szeregu śpiewaczek, które próbują na war-

szawskiej scenie swych sił w partii Santuzzy w operze „Cavalleria rusticana” Mascagniego, doliczyć należy wczorajszego występ pani Inezy de Frate w tej roli.

Z próby tej, która bynajmniej do wysokości popisu artystycznego nie dorosła, słuchacze przekonali się, że śpiewaczka ta o pięknym głosie najlepiej nadawać się może do ról, tak zwanych *mezzo carattere*, do których Santuzza zaliczona żadną miarą być nie może; p. Inez de Frate przedewszystkiem nie może zdobyć się na siłę w deklamacji i grze, która nacechowana jest ruchliwością, daleką od rzeczywistego wyrazu.

W przeciwieństwie do Santuzzy, pan Suagnes jako Turiddu daje postać skończoną drgającą życiem i uczuciem, słowem sprawiającą wrażenie niepospolite.

Całość tego młodzieńczego, ognistego dzieła przejętą wczoraj była nastrojem ślamazarnym, pozbawionym właściwego charakteru.

* „Nauczycielka” zgromadziła wczoraj licznych widzów do teatru Rozmaitości.

Wyborną przedstawicielkę tytułowej postaci, panie Marzellównę, oklaskiwano gorąco.

* W sobotę przed południem odbędzie się w teatrze Rozmaitości próba jeneralna z komedji Wolffa „Mężowie ich córek”, na niedzielę zapowiedzianej.

* „Champignol mimo woli” budził wczoraj w teatrze Nowym niestające wybuchy śmiechu.

Arcepcieszna ta farsa, z powodu wejścia na repertuar „Wnuka Tumrego”, grana będzie dopiero w przyszłym tygodniu.

* Dzisiaj w teatrze Wielkim „Łucja z Lammermooru” i „Wieszczka lalek”, w Rozmaitościach „Prawa serca”, w Nowym „Weseli spadkobiercy”.

* Repertuar teatru Wielkiego zapowiada na jutro „Króla Lear’a” Szekspira.

* Jutro w teatrze Rozmaitości komedja „Te, które się szanuje”.

* Teatr Nowy wystąpi jutro z premjerą.

Będzie nią czteroaktowy obraz sceniczny Wł. Gutowskiego p. t. „Wnuk Tumrego”, ilustrowany muzyką St. Niedzielskiego.

Tytułową postać odtworzy p. Jarszewski.

Dalszą obsadę stanowią panie: Baumanowa, Graszówna, Paprocka i Szymborska, pp.: Dylliński, Jagielski, Kulesza, Morozowicz, Rutkowski, Rzecznik, Sikorski, Śliwiński i Tureczyński.

* Wczorajszego wieczora znajdowało się na przedstawieniach osób w teatrach: Wielkim 637, Rozmaitości 641, Nowym 479; na koncercie Towarzystwa muzycznego (inauguracja sezonu) w salach redutowych 310; na wystawach: etnograficznej 12 i Muzeum rzemieślniczego 49.

— Otwarcie sezonu.

(St. Ciech.) Typowym wieczorem „mniejszym” rozpoczęło wczoraj Towarzystwo muzyczne swój sezon koncertowy: fortepian, śpiew i deklamacja miały młodzieńczych przedstawicieli na programie, który po za popisami solowymi nie więcej nie zawierał.

Występ panny Heleny Wasserstromówny, fortepianistki, która w ubiegłym roku szkolnym ukończyła z dyplomem Instytut muzyczny, kształcąc się specjalnie w klasie prof. Michałowskiego, zastępował miejsce popisu, na który jedyna ta instytucja pedagogiczna w roku bieżącym zdobyć się mogła.

Przymioty poważnej, wytrawnej szkoły ujawniały się w grze młodej fortepianistki w sposób dodatni, mianowicie w wykonaniu organowej fugi (A minor) I. S. Bacha w układzie Liszta, oraz nader trudnej etudy stakkatowej Scharwenki, powtórzonej dwukrotnie. Oprócz tych utworów panna Wasserstromówna wykonała etiudę (As major) Chopina i rapsodję trzynastą Liszta.

Niezwykłym bogactwem materiału wokalnego wyróżnia się głos sopranowy p. Zofji Zateplińskiej, uczennicy p. Aleksandrowicza. Do traktowania jednak epizodów z oper Verdiego potrzeba większej dozy muzykalności, aniżeli ta, którą śpiewaczka ujawniła wczoraj.

Głos tenorowy p. Władysława Proniewicza należy do szeregu tych nielicznych wyjątków, które zasługują na najpoważniejsze zużytkowanie. Jest to głos rozległy o woluminie zasobnym, utembrowanym metalicznie. Przymioty te ujawniły się szczególnie w wykonaniu arji kurantowej z op. „Straszny dwór” Moniuszki, okraszzonej prawdziwie męską siłą i uczuciem.

Deklamacja miała przedstawicieli w osobach: panny Marji Przybyłkówny i p. Polaczka, cieszących się zasłużonem powodzeniem.

— Ze sztuki.

* Ponieważ w czasie wystawy prac ś. p. Andriollego usunięte będą obrazy innych artystów, przeto zarząd Salonu na Nowym Świecie postanowił na ten czas obrazy te wraz z przedmiotami sztuki stosowa-

nej przewieźć do Łodzi i urządzić tam czasową wystawę.

Do wysyłki tej przyłączone będą obrazy, znajdujące się obecnie w Wilnie, które niebawem powrócą do Warszawy, jak również wiele obrazów nowych, które przygotowali artyści na tegoroczną wystawę „szkiców”.

Tu szczególnie wyróżniają się oprócz kilku pejzaży fantazyjny obraz prof. Gersona (większych rozmiarów) „Echa wodne”, Kazimierza Mireckiego „Na polowanie z sokolem”, Stefana Dąbrowskiego „Zaścianki wiejskie” i kilka płócien Kazimierza Alchimowicza, L. Stasiaka, Z. Piotrowicza, F. Zmurki, Z. Stankiewiczówny i E. Duksyńskiej.

* Malarz - portrecista, p. Zygmunt Andrychiewicz, po kilkumiesięcznej nieobecności powrócił do Warszawy.

Artysta wkrótce wystąpi w salonie Towarzystwa sztuk pięknych z cyklem prac własnych.

* W miejskiej galerji Tretjakowych w Moskwie, świeżo otwartej dla zwiedzającej publiczności, znajduje się kilka obrazów malarzy naszych, a mianowicie: Janaarego Suchodolskiego „Bloto” i krajobraz, Antoniego Brodowskiego „Portret Niemcewicza”, Aleksandra Stankiewicza „Włoszka z dzieckiem”, Stefana Bakalowicza „Poeta rzymski Catullus” i Eugeniusza Wrzeszcza „Jesień”.

— Dom zarobkowy.

Nowo otwarty przy przytulku noclegowym na Pradze dom zarobkowy z dniem wczorajszym znacznie się ożywił dzięki przymusowemu dostawianiu z miasta żebraków i włóczęgów, których też zaraz pierwszego dnia w ogólnej liczbie 40 (15 kobiet i 25 mężczyzn) zajęto lżejszą pracą, jak: sortowaniem starego papieru, splataniem słomianek, szyciem worków i wyplataniem krzeseł.

W tych dniach w osobnym budynku przy domu zarobkowym ustawiona została ruchoma kamera dezynfekcyjna, przeznaczona tak dla użytku tegoż zakładu, jak w danym razie na potrzeby przytulku noclegowego.

Z otwarciem pierwszego domu zarobkowego zauważono dziwny objaw: kiedy przed otwarciem tego zakładu do przytulku przybywało średnio dziennie po 300 ubogich, po otwarciu liczba poszukujących noclegu zmniejszyła się do 200 dziennie.

— Wyścigi.

Klub cyklistów na Dynasach zapowiada dwa dni gonitw.

W sobotę i w niedzielę, w oba dni o godz. 2½ po południu, odbędą się na torze dynasowskim wyścigi na welocypedach.

— Cykliści wiedeńscy.

Grono członków wiedeńskiego klubu cyklistów „die Wanderer” zapowiedziało przyjazd na rowerach do Warszawy.

W razie pomyślnej pogody sportsmani spełnią obietnicę jeszcze przed nastąpieniem zimy.

— Gaz i elektryczność.

W obecnej chwili odbywają się w naszym mieście bardzo ciekawe doświadczenia z ulepszonymi palnikami gazowymi.

Celem tych doświadczeń jest udoskonalenie oświetlenia gazowego, a co za tem idzie utrudnienie walki konkurencyjnej z elektrycznością.

Ze Warszawa na tych zabiegach skorzystać tylko może, nie ulega najmniejszej wątpliwości.

— Bruki drewniane.

W sprawie bruków drewnianych zabierają głos w ostatnich czasach w pismach specjalnych uczeni, wskazując na niehygieniczność tego bruku.

Szczególnie niekorzystnie odzywiają się głosy o brukach drewnianych w Berlinie i Petersburgu.

Natomiast we Francji i Anglii bruki drewniane mają wielu zwolenników.

Istotnie tam, gdzie bruki te dobrze są wykonane i starannie utrzymywane, większość ludności musi być z nich zupełnie zadowolona.

— Dla gospodyń.

Kronika wydarzeń miejskich niezmiennie często notuje wypadki z ludźmi przy przygotowaniu na blasze farby terpentynowej do podług.

W sprawie tej otrzymujemy od łódzkiej stacji chemicznej pp. Fuchsa i Knichowieckiego informacje następujące:

Do rozpuszczania wosku w terpentynie lub benzynie dotychczas gospodynie stosowały zazwyczaj sposób gotowania tych płynów razem z woskiem aż do zupełnego rozpuszczenia, przyczem para z benzyny lub terpentyny, jako łatwo zapalna, wywoływała częste wypadki.

Można jednak zmienić sposób przygotowywania farby woskowej do podług i uniknąć zetknięcia płynów tych z ogniem.

Należy odważyć lub odmierzyć odpowiednią ilość benzyny czy terpentyny do butelki lub blaszki i wsta-

wieć tę ostatnią, zdala od ognia, do zwyczajnego garnka, z ciepłą wodą.

Dla benzyny temperatura nie powinna przenosić 50°C., gdyż punkt wrzenia benzyny jest bliższy tej ciepłoty, terpentynę zaś, jako wrzącą w temperaturze wyżej 100°C., można wstawić nawet w gotującą się wodę.

Przez czas, gdy płyny ogrzewają się w wodzie (zdala od ognia), należy rozpuścić osobno w odpowiedniej ilości wosk na gorącej blasze w rądelku lub garnku i po rozpuszczeniu zupełnie wlać wosk wprost do ogrzanych już płynów, nie zatykając naczyń i mieszając wciąż zlekką.

Podobne przygotowanie farby nie zmniejsza jej polysku, a w zupełności usuwa niebezpieczeństwo.

= Dżokieje i totalizator.

Z Moskwy piszą do nas, co następuje, pod d. 25-ym b. m.:

„Znane są powszechnie nadużycia dżokiejów na wyścigach: dżokiej często trzyma przeciwko sobie, gdzie umyślnie źle, aby wygrać w totalizatorze.

Wiadomo, że Smidt, który w r. z. dosiadał koni p. L. Grabowskiego, został za takie nadużycia usunięty z kilku torów zagranicznych.

Świeżo właśnie wykryto tu takiż szwindel, w którym brało udział kilku dżokiejów.

Głównym winowajcą okazał się dżokiej Schmidt (ale nie b. dżokiej p. Grabowskiego).

Schmidt jechał na „Perichole”, a trzymał za „Chimena”.

Ta ostatnia wygrała.

Sprawka się wykryła.

Okazało się, że i inni dżokieje, biorący udział w tym wyścigu: Eps, Ambros, Kidd, Preys i Scharff grali wszyscy na „Chimena” i asilowali w biegu do pomocy tej klaczy do wygrania.

Za „Chimena”, która miała bardzo niewiele szans wygrania, totalizator płacił po kilkaset rubli za 10.

Dżokieje zrobiliby i tym razem świetny interes, gdyby nie kilku graczy z publiczności, którzy nadużycie zauważyli i zawiadomili o niem władze Towarzystwa wyścigowego.

Wytoczono śledztwo.

Doniesienie okazało się prawdziwym...

Wyrok zapadł następujący: Schmidta i Epsa raz na zawsze usunięto od toru moskiewskiego; czterech pozostałych otrzymali surową nagana, przyczem odebrano im prawo dosiadać koni innych właścicieli w ciągu najbliższych dwóch dni wyścigowych.

W liczbie ukaranych jest starszy chłopiec stażenny pp. T. Dorożyńskiego i J. hr. Skarzyńskiego, którego skazano na karę pieniężną w rozmiarze połowy jego pensji rocznej tudzież pozbawiono prawa jazdy na torze moskiewskim do d. 13-go maja 1895-go r.”

= Jak produkować?...

Domorosłe nasze wyroby tkackie, produkowane w warsztatach Helenowa i Stanisławowa, znalazły u publiczności warszawskiej przychylnie przyjęcie.

Wzmiankowaliśmy już o nich nieco obszerniej, dziś dodajemy jeszcze, iż nie ustępując wyrobom fabrycznym a przewyższając je trwałością, wyróżniają się one bardzo gustownym szlakiem stylowym, stanowiącym cechę tego rodzaju wyrobu.

Szlak o kolorach ciemnych, w deseń i cień dobranych, posiada pewną właściwą sobie odrębność i jak warszawianki powiadają: „jest smyczny”.

Mógłby też łatwo znaleźć zastosowanie nietylko w ręcznikach i fartuchach, lecz również przy bieliźnie, szczególnie meskiej nocnej, zastępując odpowiednie wstawki wyrobu fabrycznego, zwykle nietrwałe i tracące przy pierwszym zetknięciu z wodą kolor właściwy.

Warto, ażeby panowie właściciele magazynów bielizny zwrócili na ten przedmiot uwagę i wprowadzając go w użycie, dali początek modzie, ze wszech miar pożytecznej, bo poparcie przemysłu miejscowego na celu mającej.

To samo życzenie zwrócićby należało i do pań naszych, stanowiących w rzeczach mody wyrocznie ostatnią.

Rzecz dobra chwali się zapewne sama; w większości jednak wypadków istotne powodzenie zapewnią jej dopiero rozgłos i moda, jak wiadomo, zwykle kapryśna.

Wyroby drobnego przemysłu sprzedaje dotąd wyłącznie bazar rzemieślniczy przy ul. Senatorskiej.

Ogólny nad tą produkcją kierunek spoczywa jednak w rękach ludzi, traktujących tę sprawę z zamiłowaniem, w interesie też ich leży bliższe zapoznanie się z gustem publiczności, jako głównego w przyszłości konsumenta.

Ten ostatni jest więc w możności wystąpienia z własną inicjatywą, ażeby wzmagając w ten sposób tytuł do opieki nad drobnym przemysłem krajowym, szczerzej go popierać.

Przy tej sposobności prostujemy jeszcze mylnie podaną liczbę warsztatów tkackich w Stanisławowie. Jak dotąd jest ich 32, nie zaś 80.

Bliżej wtajemniczeni twierdzą tylko, iż ostatnia liczba dalaby się łatwo osiągnąć przez usunięcie przeszkód obecnie istniejących.

= Rzeką w piwnicy.

Za rogatką powązkowską na terytorjum gminy, w pobliżu niedawno zasypanej glinianki, znajduje się dom kolonisty Edmunda Guntzego, posiadającego obszerną piwnicę.

W tych dniach piwnica owa z przyczyny na razie niewiadomej napełniła się wodą, która, napływając z jednej strony, wazkim strumieniem spadała do przyległego rowu.

Bliższe badania dowiodły, iż woda pochodzi z zasypanej rzeczki Sadurki, która co pewien czas wyswabza się z wieżów i płała podobne figle.

= Ucieczka.

Zamieszkały pod № 69-ym przy ul. Solec Jan Głowiński zawiadomił policję, iż powróciwszy do domu po krótkiej nieobecności, nie zastał swej żony Bronisławy, a jednocześnie zauważył brak różnych przedmiotów wartości 240 rs.

Zarządzone niezwłocznie poszukiwania na ślad zaginionej dotychczas nie doprowadziły.

= Aresztowanie gabarn.

Mieszkaniec Nowo-Aleksandrji L. Ch., na którego majątku położono areszt sądowy, w tajemnicy przed wierzycielami nabył dość znaczną ilość drzewa, z zamiarem splawienia dla sprzedaży w Warszawie.

Wierzyciele dowiedzieli się o tem, gdy gabar już był w drodze, nie tracąc przeto chwili, pucili się statkiem parowym z Warszawy na spotkanie ładunku.

W pobliżu Czerska, za interwencją władzy, statek został zatrzymany na kotwicy i opieczętowany.

= Rozbiegane konie.

W dniu wczorajszym za rogatką powązkowską, w pobliżu plantu kolei obwodowej, splosły się świstem parowozu konie zaprzężone do bryczki Pawła Bolka, kolonisty z gminy Młociny.

Pomimo usiłowań. Bolek nie zdołał wstrzymać rozbieganych koni, które w szalonym pędzie spowodowały wywrócenie bryczki.

Sam Bolek, oprócz bolesnych potłuceń, ważniejszego szwanku nie doznał, lecz żona jego, Karolina, złamała rękę, a 11-letni syn, Paweł, zranił się dotkliwie w głowę.

= Szkarlatyna.

W domu pod № 15-ym przy ul. Bagatela ukazała się szkarlatyna.

Lekarz miejski, dr. Gwryłow, zarządził ścisłą dezynfekcję.

= Od pioruna.

Przed kilkoma dniami po nad okolicą Zakrocymia przeszła burza.

W pobliżu miasta piorun uderzył w wóz naładowany sianem, należący do Mateusza Cywińskiego.

Szczęśliwym trafem piorun, uderzając w tylną część wozu, nie zranił żadnej krzywdy C., który miał możność ocalenia koni, gdy wóz wraz z sianem splonął ze szczeniem.

+ Mons pietatis.

Dawni arcybiskupi gnieźnieńscy pożyczali mieszczanom Łowicza drobne sumki z warunkiem, aby z czasem cały kapitał z tego źródła powstały posłużył na założenie lombardu dobroczynnego.

Wszystkie te sumy, hypotekowane na domach i gruntach mieszczan łowickich, zostały w r. 1870-ym, na mocy postanowienia b. komitetu zarządzającego, wywindykowane w ogólnej sumie rs. 5,641 kop. 29.

Tenże komitet uchwalił, aby powyższa kwota, złożona do depozytu b. Banku Polskiego, była przeznaczona na założenie kasy wkładowo-zaliczkowej dla mieszkańców Łowicza.

Obeenie suma, dzięki narosłym procentom, wynosi już rs. 13,400, mieszkańcy więc Łowicza zwrócili się do p. gubernatora warszawskiego, aby postanowienie komitetu jaknajrychlej mogło być w czyn wprowadzone.

Lombard miejski, oparty na tanim kredycie, może wielu rzemieślników i drobnych kupców łowickich wyrwać ze szponów lichwy, w jakich się obecnie znajdują.

+ Zabezpieczenie kotłów.

Członkowie piotrkowskiej komisji fabrycznej, w obecności kilku techników, badali w zakładach scheiblerowskich na Księżym Młynie aparat, zabezpieczający kotły od eksplozji, o którego opatentowanie ubiega się przemysłowiec łódzki, p. Gustaw Neumark.

Model tego aparatu p. N. nabył od jednego z konstruktorów maszyn w Magdeburgu, a po zbudowaniu aparatu w Łodzi, przedstawił go komisji fabrycznej, na której życzenie poddano przyrząd próbie przy kotle w zakładach scheiblerowskich.

Tam funkcjonował prawidłowo około dwóch miesięcy.

Aparat, o którym mowa, wielce się różni od dotychczas praktykowanych przyrządów, zabezpieczających kotły od wybuchu.

Eksplozja, jak stwierdziło doświadczenie, następuje bardzo często z braku w kotle odpowiedniej ilości; dotychczas do sprawdzania ilości wody służy wodoskaz szklany, połączony rurką z kotłem.

Rurka wskutek zamulenia się lub złego pakunku w wodoskazy podlega zmianom i wprowadza w błąd palacza.

Zastąpienie też takiego niepewnego przyrządu byłoby wielce pożądanem.

Aparat, przedstawiony przez p. Neumarkę, polega na tem, że wykazuje liczbami bieżącymi na cyferblatach brak lub nadmiar wody w kotle i w obu wypadkach alarmuje dzwonkami elektrycznymi jednocześnie palacza oraz właściciela fabryki, który dzwonek swój może umieścić, gdzie mu się podoba.

Wykazując brak wody, zapobiega eksplozji; wykazując zaś nadmiar, przyczynia się do zaoszczędzenia paliwa i chroni kocioł od zniszczenia; nadto aparat daje tę dogodność, iż nie pęka podczas mrozów, tak, jak szkiełka w dzisiejszych wodoskazach.

+ Zbrodnia.

W tych dniach pod Kutnem wykryto zbrodnię.

Stróż drogi szosowej znalazł pod miastem nieopodal Krośniewic zwłoki młodej kobiety w stanie rozkładu.

Z kieszeni ubrania denatki wyjęto książkę do na-bożeństwa z nazwiskiem Adama Szczepańskiego, właściciela znanej kolonii.

Ta okoliczność posłużyła za watek do wykrycia całej zbrodni.

Ofiara mordu, Józefa Szuwalska, licząca 25 lat wieku, mieszkanka Niechcianowa, była w służbie u Szczepańskich.

Pracodawca oskarżył ją, że uciekła, skradłszy różne przedmioty.

Tymczasem na zasadzie zebranych poszlak dowiedziano się, że Szczepański prowadził z Szuwalską romans i, skłoniwszy ją do ucieczki w porze nocnej zamordował.

Zarządzona rewizja w domu Szczepańskiego do starej przekonywujących dowodów.

Znaleziono bowiem zakrwawione ubranie mordercy oraz nóż, którym widocznie zadał cios swojej ofierze.

Aresztowany zbrodniarz przyznał się do winy.

Posiadacze listów ziemskich.

(Z sali obrad).

Dziś przed południem w Towarzystwie kredytowym ziemskim odbyło się zebranie ogólne posiadaczy listów zastawnych, na którym komitet, przez usta prezesa p. Jerzego Aleksandrowicza, zdał sprawę z czynności, dokonanych w ciągu upłynionego dwulecia, t. j. w czasie od d. 15-go września 1891-go r. do d. 15-go tegoż miesiąca r. b.

Sz. prezes zaznaczył przedewszystkiem, że w czasie sprawozdawczym komitet wszystkie czynności swoje spełniał w ścisłym zastosowaniu się do artykułów ustawy Towarzystwa, określających jego obowiązki.

Posiedzenia swoje tak terminowe, artykułem 178 ustawy przepisane, jak i nadzwyczajne, koniecznymi potrzebami wywoływane, komitet odbywał zawsze w pełnym komplecie.

Na posiedzeniach tych roztrząsał on to wszystko, co dotyczyło właścicieli listów zastawnych, zawsze mając na względzie ich dobro.

Przy ostatniej rewizji kasy głównej Towarzystwa, odbytej w d. 20-ym maja r. b. wobec delegowanych radców komitetu właścicieli listów zastawnych i komitetu Towarzystwa i dyrekcji głównej, stan funduszu, zgodny z księgami kasowymi, przedstawił się, jak następuje:

W gotowiźnie znaleziono rs. 1,017,529 kop. 19, w papierach publicznych wartościowych, nabytych z funduszu rezerwowego, rs. 1,853,600; listów zastawnych Towarzystwa kredytowego ziemskiego, nabytych za fundusz pobranej raty z góry, za rs. 763,600; listów zast. Tow. kred. ziem., znajdujących się w depozytach spornych, za rs. 650,550; papierów publicznych w depozytach różnych za rs. 2,346,470; listów zastawnych Towarzystwa kredytowego ziemskiego, należących do osób prywatnych, będących w depozytach zachowawczych, za rs. 24,141,650.

Z kolei p. Aleksandrowicz na jedną jeszcze okoliczność zwrócił uwagę właścicieli listów zastawnych, a mianowicie, że fundusz dla niezgłaszających się właścicieli listów zastawnych po odbiór należności za ich listy wylosowane i kupony płatne w d. 13-ym listopada r. z. wynosił rs. 749,674 kop. 64½. Od sumy tej więc mandatariusze tracą procenty, przez co narażeni są na znaczne straty.

Niemniej wielką stratę ponoszą właściciele listów zastawnych przez zaniedbanie realizowania we właściwym czasie ubiegłych kuponów od swoich listów zastawnych, nie przedstawione bowiem do spłaty kupony po upływie lat 10-iu ulegają przedawnieniu i dla właściciela nie mają żadnej zgola wartości.

Z tytułu takiego przedawnienia kuponów dyrekcja główna co półrocze zapisuje w dochodach Towarzystwa kredytowego ziemskiego pewien fundusz.

W ciągu dwulecia sprawozdawczego, do kasy Towarzystwa z tego tytułu wpłynęło rs. 7,794 kop. 57½.

W końcu prezes komitetu wspominał o konwersji listów ziemskich na 4½% i nadmieniał, że właściciele

listów niewylosowanych przystąpili do konwersji dobrowolnie na sumę rs. 37,097,600 i że fakt ten służy za dowód, iż społeczeństwo nasze wielkie pokłada zaufanie w Towarzystwie kredytowym ziemskim, że lokatę w niem swoich funduszy uważa za najbezpieczniejszą i że nie opuszcza go nawet w przypadku, gdy przez redukcję procentową wypada mu ponieść pewną materialną stratę.

Posiedzenie odbyło się pod przewodnictwem p. Makarenki, zastępcy br. Driesena, prezesa Banku. Przy stole prezydjalnem zasiadli obok prezesa Aleksandrowicza radcowie komitetu właścicieli listów zastawnych pp.: Henryk Barylski, Władysław Kremky i Nakielski.

Sekretarzem zebrania ogólnego był J. W. Andrychiewicz, na asesora poproszono pp.: Ludwika Reznowskiego i Zygmunta Wolskiego.

Rezultat wyborów okazał się następujący pp.: Henryk Barylski (gl. 168), ponownie Feliks Wojciechowski (gl. 168), prezes sekcji technicznej w Towarzystwie popierania przemysłu i handlu i W. Andrychiewicz (gl. 168), b. sędzia sądu handlowego i dyrektor Towarzystwa „Przeźorność”.

Wyszli z kadencji pp.: Władysław Kremky i Eugeniusz Zieliński.

NOTATNIK TERMINOWY.

— D. 29-go września, w zarządzie zakładów górniczych w Królestwie Polskim w Suchedniowie, odbędzie się licytacja na trzechletnią dzierżawę rybołówstwa w stawie bzińskim od rs. 60 rocznie; wadium rs. 30.

— D. 29-go września, o godz. 11-ej przed południem, w sali licytacyjnej magistratu warszawskiego, odbędzie się licytacja in plus przez opieczetowane deklaracje na jednoroczną dzierżawę, licząc od dnia zatwierdzenia licytacji, trzech placów miejskich przy brzegu rzeki Wisły, pomiędzy ulicami: Tamką a Leszczyńską, mianowicie: pierwszego od rs. 150 rocznie, drugiego od rs. 450 rocznie i trzeciego od rs. 600 rocznie; wadja są wymagane: na pierwszy plac rs. 15, drugi rs. 45, trzeci rs. 60.

— D. 30-go września upływa termin płatności kuponów od akcyj Towarzystwa kolei terespolskiej, płatnych od d. 1-go października r. 1888-go. Po upływie tego terminu wspomniane akcje ulegną przedawnieniu.

— D. 30-go września, o godz. 8-ej wieczorem, odbędzie się w lokalu przewodniczącego (Miodowa № 3-ci) posiedzenie komitetu kolonij letnich.

— Do d. 30-go września rada miejska warszawska dobroczynności publicznej przyjmować będzie podania od ubiegających się o uzyskanie wsparcia z zapisu s. p. Jakuba Fontany w sumie rs. 45. Przeznaczone ono jest dla ubogiej wdowy obciążonej dziećmi lub panny wyznania rzymsko-katolickiego, wychodzącej za mąż.

ZE ŚWIATA.

× Ze Lwowa donoszą nam d. 23-go b. m.: „Namiestnik, hr. Badeni, odwiedzając cholera dotknięte okolice w powiatach: stanisławowskim, delatyńskim i kołomyjskim, powrócił dziś do Lwowa. — Wczoraj zachorowało w pow. nadwórniańskim 8, a w Kołomyi 1 osoba, w pow. stanisławowskim 2 osoby, w pow. bohorodezańskim 4 osoby, w pow. sanockim 1 osoba; wyzdrowiało 7, a zmarło 10 osób. — W tych dniach odbędzie się instalacja ponownie wybranego prezydentem miasta, p. Mochnackiego. — Członkiem krajowej rady szkolnej z ramienia wydziału krajowego, w miejsce s. p. Zygmunta Sawczyńskiego, wybrany został profesor Aleksander Barwiński, poseł do rady państwa. — Dragim delegatem wydziału krajowego do rady szkolnej jest od czterech lat ks. Jerzy Czartoryski. — Reprezentacja Towarzystwa przyjaciół sztuk pięknych we Lwowie postanowiła wybudować tutaj gmach na pomieszczenie nieustającej wystawy sztuk pięknych. W tym celu wniosła petycję do sejmiku o udzielenie znaczniejszej subwencji na poparcie zamierzonej budowy. Wydział krajowy, któremu sejm petycję tę przedstawił, zawiadomił reprezentację Towarzystwa, że prośbę jej weźmie pod rozwagę, gdy przedstawi kosztorysy i plany zamierzonej budowy oraz wykaże, że posiada na ten cel fundusze. — Kandydatury posełskie (do rady państwa) ks. Pastora (w Jarosławiu) i (do sejmiku) p. Witostawskiego (z Doliny) otrzymano już zatwierdzenie komitetu centralnego. — W szkole politechnicznej we Lwowie dla nowo wstępujących słuchaczy wpisy trwać będą od d. 1—4-go października. — Spadkobiercy s. p. Karola Kisielki złożyli na cele dobroczynne 10,000 złr. — Rektor politechniki lwowskiej, p. Józef Rychter, wyjechał w podróż naukową do Żelaznej Bramy na Dunaju, gdzie rząd węgierski prowadzi roboty około usunięcia z dna dunajowego olbrzymich skał podwodnych.

× Trylogia. Teatr Opery królewskiej w Berlinie wystawi niebawem najnowszą operę Leoncavalla p. t.: „I medici”. Jest to pierwsza część trylogii, którą kompozytor włoski niebawem światu przedstawi zamierza. Libreto jest tu również pióra Leoncavalla. Całe dzieło wyjdzie niebawem w Mediolanie, nakładem Sonzogno p. t. „I medici. Azione Storica in quattro atti. Parole e Musica di Leoncavallo”. Akt pierwszy i drugi rozgrywa się w okolicach Florencji. Bohaterami są: Lorenzo i Giuliano, dwaj walecy wnukowie Kózmy Medyceusza. Akt trzeci dzieje się na Ponte Vecchio na Arno, czwarty zaś i ostatni w kościele San Reparata. Druga część try-

logii nosić będzie tytuł: „Gerolamo Savonarola”, trzecia „Cesare Borgia”.

× Oświetlenie oceanu. Jeden z inżynierów francuskich przedstawił paryskiej Akademii nauk projekt sztucznego oświetlenia tych szlaków oceanu, po których kursują parowce pocztowe. Według projektu, należy wzdłuż głównych dróg morskich urządzić cały szereg pływających latarni morskich, oświetlonych elektrycznością. Rzeczono latarnie morskie służyłyby zarazem za stacje pocztowe, jak się to dzieje już na wodach cieśniny Magielana.

× Wyrok, jakich mało. Sędzia Krekel w Missouri miał do osądzenia sprawę dwóch braci, oskarżonych o to, iż po raz już trzeci bójkami ulicznymi zakłócają porządek uliczny. Jeden z braci, analfabeta, skazany został na pozostawanie w więzieniu, dopóki się... czytać i pisać nie nauczy; drugi zaś, posiadający sztukę pisania i czytania, miał pozostawać w tejże celi więziennej dopóki brata... czytać i pisać nie nauczy. Po trzech tygodniach bracia, będący w najlepszej już zgodzie, zawiadomili sędziego, iż nauka czytania i pisania wydała dobre rezultaty, poczem, po sprawdzeniu postępów więźnia, wypuszczono ich z więzienia. Oto wyrok, łączący przyjemne z pożytecznym.

BANKI MYDLANE.

Aforyzmy o kobietach.

„Mówią, że kobiety, to róża. Jestem ślepy, ale po kolcach poznaję, że tak jest w istocie.” *Milton.*

„Są dwa rodzaje kobiet: obdarzone sercem i te kochają jednego, pozbawione serca i te kochają wielu.”

Maurycy Joki.

„Kobieta jest zazwyczaj ostatnim przyjacielem, który mężczyźnie pozostaje w nieszczęściu.”

Jean Paul.

„Są kobiety, które mają jedną jedyną wadę, że są kobietami.”

Napoleon I-szy.

„Najszczęśliwsze kraje i najlepsze kobiety są te, o których się nie mówi.”

Szyller.

„Kobieta jest puchem marnym o tyle, o ile nie waży 200 funtów.”

Humorysta z pod ciemnej gwiazdy.

Jesień przyszła... Mgły się srebrza

Przy księżycu. A nad mgłami

Rozmugane w ciemnym niebie

Płyną gwiazdy mirjadami...

Po dniu krótkim następuje

Wieczór smutny, wieczór długi

I wciąż światu dokuczają

Deszcze zimne i szarugi.

Kiedyś, z nudów czy z kaprysu,

Gdyśmy długo byli sami,

Rozkazałaś, bym cię uczył

Astronomji wieczorami.

Więc mawiałem: Konstelacja

Ta—to Ryby, a ta—Panna;

To jest Jowisz, to znów Wenus,

A to Gwiazda jest Poranna.

Co dnia, gdy już przyszedł koniec

Pogawędki tej uroczej,

Zawszem mawiał, że nad gwiazdy

Promieniste twoje oczy...

I słuchałaś mnie łaskawie,

Gdy ci szeptał ciche słowa,

I błyszczały twe oczeta,

Niby jasność jowiszowa...

Jesień przyszła... Mgły się srebrza

Przy księżycu. A nad mgłami

Rozmugane w ciemnym niebie

Płyną gwiazdy mirjadami...

I w mgłach smutku oczy twoje

Toną... Myśl ta serce rani...

Kto tu winien: jesień zimna,

Czy ja może, piękna pani?...

Nekrologja.

+ S. p. JÓZEF SKIBIŃSKI,

nauczyciel muzyki,

po długich i ciężkich cierpieniach, zasnął w Bogu dnia 27-go września 1893 r., przeżywszy lat 57. Pozostała żona zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo odbyć się mające w kościele św. Aleksandra, w piątek, t. j. dnia 29 września, o godzinie 9-ej zrana, a następnie na wyprowadzenie zwłok z tegoż kościoła i w tymże dniu, o godzinie 4-ej po południu, na cmentarz powązkowski. —4200—

+ S. p. WŁODZIMIERZ TUSZOWSKI,

emeryt, b. sekretarz IV gimnaz., opatrzony św. Sakramentami, po długich i ciężkich cierpieniach, zasnął w Bogu dnia 27-go września 1893 r., przeżywszy lat 43. Pograżona w głębokim smutku żona i rodzina zapraszają krewnych, przyjaciół, kolegów i znajomych na żałobne nabożeństwo do kościoła św. Jana Bożego przy ulicy Bonifraterskiej, dnia 29-go września, t. j. w piątek, o godzinie 10-ej zrana, a następnie na wyprowadzenie zwłok z tegoż kościoła, o godzinie 4-ej po południu na cmentarz brudnowski. Osobne zaproszenia rozsyłane nie będą. —4203—

+ S. p. Jadziuchna Cybulska,

córka s. p. Maksymiljana i Olimpii z Pasińskich, przeżywszy miesiąc 8, powiększyła grono aniolków dnia 27-go września 1893 r. Pochowanie zwłok nastąpiło w Częstochowie dnia 28 września na miejscowym cmentarzu; o czym strokami: matka, dziadkowie i rodzeństwo zawiadamiają krewnych, przyjaciół i znajomych. —4197—

Jutro, tj. w piątek, jako w szóstą bolesną rocznicę śmierci

Henryka Cybalskiego,

odprawione będą msze święte w kościele św. Aleksandra, o godzinie 10-ej zrana, na które w ciężkim smutku pozostała żona z dziećmi zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych. —4184—

+ W sobotę, dnia 30 września, odbędzie się w kościele powązkowskim, o godzinie 10-ej zrana, żałobna wotywa za duszę s. p. Wiktora SŁUPECKIEJ, b. uczennicy Instytutu Maryjskiego, oraz przeniesienie jej zwłok do grobu własnego, na które to obrzędy osierocona matka zaprasza żyćzliwych. —4185—

+ W dniu 29 września r. b., o godzinie 10 i pół zrana, odprawiona będzie msza żałobna w kościele św. Aleksandra, za duszę

S. p. Michała Jankowskiego,

radcy kolegjalnego b. kom. spraw wewnętrznych, na którą pozostała wdowa zaprasza żyćzliwych. —4186—

+ Dnia 29 września, to jest w piątek, o godzinie 10-ej zrana, w kościele na Powązkach, za duszę

MICHAŁA BIELSKIEGO,

odbędzie się żałobne nabożeństwo, oraz kondukt do grobu, jako w dniu imienin ukochanego wuja i opiekuna, na które w smutku pozostali siostrzeńcy i siostrzenice zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych. —4202—

+ W sobotę, dnia 30 b. m., w kościele św. Krzyża, o godzinie 10-ej zrana, odbędzie się msza święta za duszę

S. p. Ludwika Kopytowskiego,

b. rektora szkół i żony jego s. p. Michalina z Zawadzkich, na którą pozostałe dzieci i wnuki zapraszają. —4165—

+ W sobotę, dnia 30-go września, za duszę

S. p. Aleksandra Brzosko,

odbędzie się nabożeństwo żałobne, o godzinie 10-ej zrana, w kościele Narodzenia N. Marji Panny na Lesznie, na które pozostała wdowa z córką zaprasza krewnych, przyjaciół i żyćzliwych. —4178—

+ W piątek, dnia 29-go września, w rocznicę imienin, odbędzie się za spójność duszy

S. p. Michała Piotrowskiego,

w kościele św. Krzyża, o godzinie 11-ej przed południem nabożeństwo żałobne na które pozostała żona i dzieci zapraszają krewnych i żyćzliwych. —4201—

Z Petersburga.

Z powodu projektu unormowania cen mięsa Now. wr. pisze pomiędzy innymi:

„Aby ustanowić normalne ceny mięsa, istnieje, jak wiadomo, projekt zorganizowania w Petersburgu, Moskwie, oraz większych miastach za przykładem Berlina i Paryża specjalnych biur. Projekt ten powstał dlatego głównie, iż stan handlu mięsem w całym państwie znajduje się istotnie w warunkach nieodpowiednich. Bez względu na wszelkie warunki niepomyślne dla handlu mięsem, różnica w cenach miejscowych i na rynkach miejskich jest ogromna. Różnica ta wypływa głównie z powodu oszustwa pośredników, operujących zarówno na niekorzyść producenta, jak i konsumenta. Handel bydlęciem zwykle pociąga za sobą pośrednictwo kilku osób, którzy z jednego wołu chcą zdrzeć kilka skór. Handlarze hurtowni, drobniejsi przekupnie, komisanci, rzeźnicy, wreszcie drobniejsi właściciele jatek oddają sobie towar z jednym rak w drugie, ciągnąc z tego zyski, a nawet robiąc niejednokrotnie majątki. Większość tych pośredników nie jest wciągniętych do rejestrów handlowych, nikt ich też nie zna, najczęściej bowiem się zdarza, iż przekupnie oraz komisanci nie wykupują świadectw handlowych. Komisja ministerjum spraw wewnętrznych jest zdania, że w razie oddania handlu mięsem w ręce miast, cała ta falanga pośredników z nienasyconymi apetytami będzie musiała ustąpić, z wyjątkiem jednego tylko handlarza, który, skupując bydło po wsiach, odstępować je będzie bezpośrednio przedstawicielom miasta. Dowód bydlęta kolejami przy obecnych warunkach, kiedy bydło w czasie drogi głodzone jest zwykle, odbija się ujemnie na cenie produktu. Gdyby zaś handel mięsem przeszedł w ręce miast, wówczas możnaby pomyśleć o odpowiednich urządzeniach i usunąć te wszystkie niedogodności, jakie połączone są obecnie z oczekiwaniem kolei przy ładowaniu, gdzie zwierzęta pozbawione są wszelkiej paszy. Oprócz tego, co się tyczy sortowania i kompletowania stad, to czynności handlarzy są do tego stopnia niezadowolniające, że od-

bijają się zarówno na wartości mięsa, jak i na cenach jego. Po przejściu handlu mięsem w ręce miast, sortowanie i odkarmianie bydła mogłyby być postawione w sposób normalny z zachowaniem odpowiedniej kontroli itd. Co zaś najważniejsze, cena mięsa nie będzie zależną od samowoli pośredników, lecz pozostawać będzie w ścisłym związku z rzeczywistymi kosztami przewozu, odkarmiania, kontroli itd. Sama organizacja biur oraz handlu mięsem pozostawiona została uznaniu urzędów miejskich. Komisja ministerjum spraw wewnętrznych ograniczyła się pod tym względem na naszkicowaniu głównych zasad tej organizacji. Zakup bydła ma być prowadzony przy pomocy zaliczeń z banku państwa; sama zaś sprzedaż bydła rzeźnikom odbywać się będzie na licytacji codziennie. Wobec tego, że w obrębie państwa znajduje się niewiele ognisk pochodzących z bydła i że wszystkie one zgrupowane są mniej więcej w jednym miejscu, wprowadzenie tej inowacji nie może pociągnąć za sobą zbyt trudności. Do miejscowości, z których najczęściej przypędzanego bywa bydła stepowego, należą obwody: doński, kubański, orenburski i uralski, wreszcie gubernia stawropolska.

— W ostatnich dniach sypnęły się znowu na *Ajencję Północną* zarzuty ze strony dzienników, które informację telegraficzną tej ajencji korzystają. Nie możemy pominąć ich milczeniem wobec faktu, że tym razem zarzuty pochodzą z Warszawy, ukazały się zaś jednocześnie niemal — w korespondencji warszawskiej do *Now. Wrem.* i w *Warsz. Dniwn.*

Zarzuty dziennika petersburskiego są dwóch rodzajów: dotyczą informacji, udzielanych przez *Ajencję* pismom warszawskim z Petersburga, oraz informacji, otrzymywanych przez *Ajencję* z Warszawy. Co do pierwszych korespondent przytacza cały szereg wypadków, dowodzących, że telegramy *Ajencji* przychodzą albo jednocześnie z pismami petersburskimi albo nawet później, t. j. że dzienniki warszawskie wcześniej otrzymują informacje pocztą, niż telegrafem. Co do drugich znowu *Now. Wrem.* czyni zarzut *Ajencji*, iż dotąd nie postarała się o korespondenta, któryby należycie obsługiwał ją z Warszawy.

Dniwnik znowu skarży się na niedbalstwo tutejszej „Kontrajencji” *Ajencji*, która spóźnia się z nadsyłaniem depesz, przychodzących do biura telegraficznego w Warszawie.

Do tego szeregu zarzutów i my moglibyśmy dorzucić słów parę, zwłaszcza, że jako największy odbiorca depesz *Ajencji*, *Kurjer* nasz najdotkliwiej brak jej organizacji odczuwa.

Do niedawna *Ajencja* posiadała w Warszawie 6-ciu abonentów — dzienników, dziś — stan ten trwa już od kilku miesięcy — ma ich zaledwie 3-ch, mianowicie: *Kurjer Warszawski*, *Dniwnik* i *Gazetę Polską*. Mówimy tu o abonentach depesz „cyrkularzowych”, tak zwane bowiem depesze „specjalne” prawie wyłącznie otrzymuje tylko *Kurjer Warszawski*. Owóż takie zmniejszenie się liczby dzienników, pozostających w stosunkach z *Ajencją*, jak słusznie zauważył korespondent *Now. wr.*, po części jest następstwem systemu depeszowania przez *Ajencję*, której telegramy przychodzą do Warszawy albo zapóźno (w niedogodnych dla redakcji godzinach) albo spóźnione (w stosunku do informacji, otrzymywanych pocztą).

Dziś i te trzy dzienniki znajdują się w kłopotliwym położeniu. Gdy bowiem tutejszy urząd telegraficzny w lipcu r. b. zaprzestał rozsyłania kopii depesz ajencyjnych cyrkularzowych, dyrekcja *Ajencji*, uprzedzona o tem natychmiast, od lipca do dnia dzisiejszego nie dołożyła najmniejszych starań, ażeby własni jej abonenci — a jest ich, jak wspomnieliśmy, aż trzech! — w inny sposób, w porę i prawidłowo, kopie telegramów otrzymywać mogli. Jest to wyłącznie wina głównej dyrekcji i niesłusznie czyni *Dniwnik*, wymierzając swoje zarzuty przeciwko jakiejś „kontrajencji” tutejszej, skoro *Ajencja* oddawna żadnego organu swojego w Warszawie nie utrzymuje, wszyscy pozostajemy z *Ajencją* w stosunkach bezpośrednich i tu, na miejscu, nikt z nami imieniem *Ajencji* się nie układa.

Do wszczętego świeżo sporu dorzucamy słowa powyższe z naszej strony w nadziei, że może nareszcie *Ajencja* zechce wejść w potrzeby tutejszych dzienników i we własnym interesie zechce je należycie obsługiwać.

Tekst autentyczny.

Biuro telegraficzne Wolffa ogłasza tekst autentyczny depesz wymienionych w d. 19-ym b. m. pomiędzy cesarzem Wilhelmem i księciem Bismarkiem.

Güns, d. 19-go września. Do księcia Bismarcka w *Kissingen*. Ku żywemu ubolewaniu memu teraz dopiero się dowiedziałem, że wasza książęca mość przebyła niepoślednią chorobę. Ponieważ otrzymałem, dzięki Bogu, równocześnie wiadomości o postępującem ciągle polepszeniu, spieszę wypowiedzieć moją naj-

gorętszą radość z tego powodu. Pragnąc, aby rekonwalescencja pańska mogła być najgruntowniejszą, proszę waszą książęcą mość, abyś ze względu na niekorzystne w zimie położenie klimatyczne Friedrichsruhe i Warcinu, zechciał zamieszkać w jednym z zamków moich, położonych w środkowych Niemczech. Po porozumieniu się z moim marszałkiem dworu proponuję waszej książęcej mości najdogodniejszy zamek. *Wilhelm.*

Odpowiedź księcia Bismarcka opiewa:

Kissingen, d. 19-go września. Do Jego Cesarzkiej Mości Cesarza Niemieckiego w Güns. Z najgłębszą cześcią dziękuję Waszej Cesarzkiej Mości za łaskawy wyraz współczucia wobec mojej choroby i zaszłego polepszenia, jak również za wyrażony zamiar łaskawego zaopiekowania się moją rekonwalescencją przez ofiarowanie mi siedziby wśród sprzyjających warunków klimatycznych.

Mojej najgłębszej wdzięczności za wielkoduszne pobudki nie osłabia przekonanie, że polepszenie zdrowia, jeżeli mi je w ogóle wola Boska przeznaczyła, najprawdopodobniej znaleźć potrafię w domu, do którego oddawna nawykłem, i w całym jego urządzeniu i otoczeniu. Ponieważ cierpienie moje jest natury nerwowej, sędzę wraz z moim lekarzem, że spokojne przepędzenie zimy wśród zwyczajnych warunków i zajęć najskuteczniej przyczyni się do mego wyzdrowienia, że zatem przesiedlenia się w obce dla mnie dotąd otoczenie, które byłoby następstwem rzeczywistnienia łaskawych zamiarów Waszej Cesarzkiej Mości, w podeszłym moim wieku w interesie usunięcia zaszłych wstrząśnięć mego systemu nerwowego unikać należy. Profesor Schweninger uzasadni piśmiennie to moje i jego przeświadczenie. *Bismarck.*

Na wymianie tych dwóch depesz skończyła się natęraz bezpośrednia komunikacja pomiędzy cesarzem a księciem.

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

Petersburg 28-go września. (Tel. pr. K. W.) — *Nowosti* dowiadują się, że wydawany obecnie kosztem p. Pichno *Kijewlanin* zostaje przywrócony do początkowego stanowiska swojego urzędowego, t. j. znowu jako organ naczelnika kraju południowo-zachodniego. (*Aj. półn.*)

NOMINACJE

Berlin 28-go września. (Tel. pryw. Kur. W.) — Cesarz Wilhelm mianował austriackiego arcyksięcia Albrechta feldmarszałkiem armji niemieckiej.

Rzym 28-go września. (Tel. pr. Kur. War.) — Król mianował senatora Arno ministrem sprawiedliwości.

SPÓR O MORSKIE OKO.

Zakopane 28-go września. (Tel. pr. Kur. War.) — Schronisko Towarzystwa tatrzańskiego im. Staszycy w Tatrach nad Morskim Okiem zamknięto. Z Jaworzyny Węgierskiej donoszą, że ks. Hohenlohe odbywał w ostatnich czasach na spornych gruntach przy Morskim Oku polowania na kozice alpejskie wbrew nakazom władz, które poleciły obu stronom wstrzymać się od wykonywania praw posiadania aż do rozstrzygnięcia sporu granicznego między Galicją a Węgrami.

Budapeszt 28-go września. (Tel. pr. Kur. W.) — Węgrzy zwołują w klubach i stowarzyszeniach na prowincji wiece w sprawie sporu granicznego w Tatrach między Węgrami a Galicją o Morskie Oko, w celu zaprotestowania przeciw wrzeczono niesłusznym żądaniom i demonstracjom (?) ze strony Galicji nad Morskim Okiem.

OPOZYCJA WĘGIERSKA.

Budapeszt 28-go września. (Tel. pr. K. W.) — Geza Polony doręczył sejmowi petycję grona swoich zwolenników, żądającą postawienia gabinetu Wekerlego przed sądem za włożenie monarsze w usta wyrazów potępiających działalność niektórych stronnictw narodowych. Frakcja Eötvösa (która usunęła się z partji niezawisłości, trwając przy swoim programie liberalnym, *przyp. red.*) uchwaliła, że nie widzi powodu do protestowania przeciw przemowie cesarskiej w Güns, ta bowiem nie stosuje się do zasad z r. 1848-go, które rzeczona frakcja reprezentuje. O ponownem zlanu się przeto frakcji Eötvösa ze stronnictwem niezawisłości niema na teraz mowy.

WYBORY PRUSKIE.

Berlin 28-go września. (Tel. pr. Kur. W.) — W okręgu westfalskim Bielefeld-Halle-Herford wolnomyślni richterowcy weszli w koalicję wyborczą z nacjonalliberalami i wolnokonserwatystami celem niedopuszczenia do wyboru Stöckera.

ROKOSZ W BRAZYLJI.

Londyn 28-go września. (Tel. pr. K. War.) — *Times* ogłasza rozmowę swojego korespondenta lizbońskiego z przybyłym tamże wyższym oficerem floty brazylijskiej. Tenże oświadczył mu, że w razie gdyby monarchja w Brazylii miała być wskrzeszona, cesarzem nie obwołanoby żadnego z obu synów hr. d'Eu (ożenionego z córką Dom Pedra; *przyp. red.*), ale księcia Augusta sasko-koburskiego, ożenionego w Rio de Janeiro d. 15-go grudnia 1864-go r. z Leopoldyną brazylijską († 7-go lutego 1871-go r.). Do czasu przybycia księcia Augusta do Brazylii, rządy sprawowałby trójwładca złożony: z admirała de Mello, Soccedella i Barbosy. Wobec tego komunikuje tutejsze poselstwo brazylijskie, że rokosz z każdym dniem słabnie. Admirał de Mello traci na siłach. Prywatne wszakże wiadomości z Rio de Janeiro donoszą, że bombardowanie stolicy trwa ciągle z coraz bardziej morderczym skutkiem.

Nowy Jork 27-go września. (Tel. pr. K. W.) — Stan brazylijski Parana przyłączył się do powstania

REWOLUCJA W ARGENTYNIE.

Londyn 28-go września. (Tel. pr. Kur. War.) — Biuro Reutersa donosi z Buenos Ayres: Powstańcze łodzie torpedowe zaatakowały flotę rządową, stojącą w porcie zewnętrznym. Atak odparto, łodzie zabrano, załogę wzięto do niewoli. Kilku oficerów zabito. Jenerał Roca kieruje operacjami przeciw powstańcom z wielką zręcznością. Pułkownika Esprinę aresztowano za wicherzenia rewolucyjne. Będzie on prawdopodobnie rozstrzelany. Rząd domaga się od kongresu wydania senatora Alema, który popchnął armję do buntu. W ogóle powstańcy argentyńscy nie odnieśli dotąd znaczniejszych korzyści.

Buenos Ayres 28-go września. (T. pryw. Kur. W.) — Rząd nakazał aresztowanie admirała Soliera i doktora Alema.

ZAMACH W BARCELONIE.

Madryt 28-go września. (Tel. pr. K. W.) — Tutaj aresztowano 9-iu anarchistów, w Barcelonie 22-ch. Obawiają się nowych zamachów. Pogrzeb ofiar w Barcelonie był wspaniałą manifestacją lojalności dla królowej i rządu. Osoby ranione mają się znacznie lepiej.

Barcelona 28-go września. (Tel. pr. K. W.) — Sprawca zamachu na Martineza Camposa, Pallas, oświadczył, że dokonał zamachu, ponieważ Campos mianowany został gubernatorem Madrytu, co uważał za prowokację anarchistów. Zamach obmyślał sam i chciał go już w d. 1-ym maja wykonać.

WALKA PRZECIW CLEVELANDOWI.

Paryż 28-go września. (Tel. pr. Kur. War.) — Tutejsze wydanie *New York Herald* ogłasza sensacyjne odkrycia wymierzone przeciw prezydentowi północno-amerykańskich Stanów Zjednoczonych, Clevelandowi. Poseł Stanów w Rzymie, Alen, zapłacił miał 50,000 dolarów do funduszu demokratycznego komitetu wyborczego za swoją nominację.

UJĘCIE PODPALACZA.

Królewiec 28-go września. (Tel. pr. K. W.) — Policja tutejsza aresztowała robotnika Froesego, podejrzanego o podpalenie „Etablissement Flora”.

WOJNA W AFRYCE.

Londyn 28-go września. (Tel. pryw. K. W.) — Wojna z matabelesami (Afryka południowa) staje się coraz prawdopodobniejszą. Fort Victoria zbroi się do silnej obrony.

POWÓDŹ W JAPONJI.

Londyn 28-go września. (Tel. pr. K. War.) — *Times* donosi z Jokohamy: Wielka powódź w Gifu zniszczyła kilka tysięcy domów, liczne rodziny zostały bez dachu. Pięćdziesiąt osób zginęło.

BANKRUCTWO.

Hamburg 28-go września. (Tel. pr. K. W.) — Wielka tutejsza firma budowlana Krogmanna zbankrutowała na 3 miliony.

CHOLERA.

Lwów 28-go września. (Tel. pryw. K. W.) — W całej Galicji było 20 nowych wypadków zakażeń na cholere, 11 śmierci.

Kraków 28-go września. (Tel. pr. K. W.) — W jednym z hoteli, leżących w środku miasta, zaszedł wczoraj wypadek cholery azjatyckiej. Przyjezdnych wzięto pod obserwację. Hotel zamknięto.

Budapeszt 28-go września. (Tel. pr. Kur. W.) — Ponieważ cholera nie przybrała w Budapeszcie rozmiarów epidemicznych, rząd nakazał otwarcie wszystkich szkół w d. 1-y października.

Budapeszt 28-go września. (T. pr. K. W.) — W Budapeszcie zachorowało onegdaj znowu 7 osób na cholere, nikt nie umarł.

Hamburg 28-go września. (Tel. pr. Kur. W.) — W ciągu 24 godzin zachorowało tu na cholere 5 osób, zmarła jedna.

Rzym 28-go września. (Tel. pryw. Kur. W.) — W ciągu 24 godzin zachorowało w Palermie 16 osób, zmarło 13, w Liwornie zachorowało 26, zmarło 4.

Wiedeń 28-go września. (Tel. pryw. K. War.) — Przybyła tutaj deputacja ruskiego 24-go pułku inflanckiego dragonów do arcyksięcia Karola Ludwika, celem złożenia mu życzeń w czterdziestą rocznicę własności pułku. Arcyksiążę przyjął deputację i zaprosił ją na obiad. (Aj. półn.)

Wiedeń 28-go września. (Tel. pr. K. War.) — Z dyrekcji kolei państwowych donoszą, że zarządzone badania, dotyczące rentowności projektowanych linii kolei lokalnych z Chabówki na Nowy targ do Zakopanego i przez Szezawnicę do Starego Sącza, ostatecznie wypadły ujemnie, wskutek czego budowa projektowanych kolei prawdopodobnie na razie nie przyjdzie do skutku, zwłaszcza, że według orzeczenia ministerjum linje te nie miałyby znaczenia strategicznego.

Charleroi 28-go września. (Tel. pr. Kur. W.) — Wątpią, aby pomimo wezwania komitetu robotniczego zmowa w Belgji przybrała rozmiary powszechne i długo się utrzymała.

Turyń 28-go września. (Tel. pr. Kur. War.) — Wczoraj rozpoczęły się tutaj rozprawy w procesie sensacyjnym hrabiego Chirici, który, jako skarbnik prowincji Macerata, sprzeniewierzył 180,000 lirów.

Belgrad 28-go września. (Tel. pr. K. W.) — Podczas nieobecności króla Aleksandra (który na tydzień pojechał onegdaj do Abbazji; przyp. red.) sprawuje rządy kraju rada ministrów.

Ateńy 28-go września. (Tel. pr. Kur. War.) — W kołach handlowych panuje silne przygnębienie. Agio złota podniosło się do 75%. Wywóz i handel ustaly.

Berlin 28-go września. (Tel. pr. Kur. W.) — Ruble w gotówce 211 35 (wczoraj 211.75)
Ruble na dostawę 211 00 (wczoraj 211.75)

GIEŁDA.

Warszawa, 28-go września.

Dzisiejsze poranne szacowania berlińskie zapowiadały dość różnorodne kursy, mianowicie 212.75 i 213.25 na koniec października r. b. oraz 212.25 na koniec b. m., co się równa kursom 47.—, 46.87½ i 47.10 bez kosztów, gdy Petersburg cenil Londyn z terminem trzymiesięcznym po rs. 9.55½. Nasze zebranie giełdowe dzisiejsze rozpoczęło obróty kursem 47.30 (odpowiadającym kursowi 211.40 m. bez kosztów) za Berlin wpłatowy i obniżyło tę cenę wobec powyższych lepszych taksacji do 47.20 (t. j. 211.90 m. za 100 rs.); następnie kurs wpłatowy na Berlin podniósł się do 47.25 (t. j. 211.60 m. za 100 rs.). Różnice tworzyły dziś pomiędzy początkowym i końcowym kursem 5 kop., a przy porównaniu wczorajszego kursu końcowego 7½ kop. na korzyść rubli. W dostawach robiono dziś dość dużo. Sprzedano dostawy z odbiorem codziennym według woli kupującego do końca października r. b. po 47.27½ i 47.25, z odbiorem stałym w końcu października r. b. po 47.22½ i 47.20 i z odbiorem stosownie do woli zbywającego do końca października po 47.10, 47.07½ i 47.05.

Waluty obce w średnim ruchu. Krótkim Berlinem obracano po 47.30, 47.27½, 47.25, 47.22½, 47.20 i 47.25,

przeważnie jednak po tym ostatnim kursie. Londyn krótki i Paryż krótki bez nabywców. Za Wiedeń krótki osiągnano 76.15 i 76.20.

Z końcem giełdy żądano: za Berlin krótki 47.40, za Londyn krótki 9.57, za Paryż krótki 38.20 i za Wiedeń krótki 76.35.

Dyskonto bankowe w Berlinie 5%, w Londynie 3½%, w Paryżu 2½% i w Wiedniu 4% w stosunku rocznym.

W papierach obrotu średnie, lecz cokolwiek żywsze. Za listy likwidacyjne żądano po 95.75 i po 95.50, względnie do wielkości odcinków, bez nabywców. Pożyczek wschodnich nie notowano. Zabrano kilka pożyczek premjowych z r. 1866-go II-ej em. po 218.50. Pożyczki wewnętrzne 4% z r. 1887-go I-ej serii ceniono po 94.50 i po 94.— trzy pozostałe serie, bez nabywców.

Listy zastawne ziemskie 5% starano się umieścić po 99.75 i po 98.35 listy 4½% zastawne ziemskie, a umieszczono kilkanaście tysięcy rubli 4½% listów ziemskich po 98.15 i 98.20.

Zabrano kilkadziesiąt akcji Tow. zakładów przedz. bawełny, tkalni i blecharni w Zawierciu po 454 i 455.—, przy żądaniu 457.—.

Godzina 12-ta. Usposobienie giełdy dla walut obcych wykukujące.

Okowita. Cena dystylatorów. Wiadro 100% rs. 11.43½, do 11.46 netto. Wiadro 78% rs. 9.10 do rs. 9.12½ — 2%. Dowozy i zaofiarowanie znacznie większe. Usposobienie słabsze. W. O.

W SZKOLE RYSUNKOWEJ

WITOLDA URBANOWSKIEGO
lekcje w godzinach wieczornych rozpoczynają się 1-go października. Warecka 7. 4064

— Dr **S. MEYERSON** powrócił. Leszno nr 1. 4151

EUGENJUSZ PANKIEWICZ
profesor konserwatorjum, powrócił. Złota 27. 4121

Norbert Piwowski

właściciel magazynu sukien i okryć damskich po wrócił z zagranicy. 4138

ADELA WILGOCKA
nauczycielka śpiewu, powróciła do Warszawy, **Bracka 4, m. 22.** 4145

DENTYSTA NIKODEM LATERNER

powrócił. Przechodnia nr 4 (Żabia nr 3). 4146

S. Rogulski, nauczyciel Buchalterji,
Niecała 4. 4133

Dr JELENKIEWICZ

powrócił. **Senatorska 26.** 4091

— Dr **WRZEŚNIEWSKI** powrócił. Ogrodowa 9. 4093

Pożywna nienarkotyczna.

Jedyny zdrowy i pożywny napój, bez żadnych składowych części narkotycznych, można otrzymać z naparzenia **Łupinek Kakaowych**. Szczególnie osobom słabym na piersi w podeszłym wieku, rekonwalescentom, karmiącym matkom i dzieciom, łupinki z kakao są przez pp. lekarzy zalecane nafradania i wizerze, zamiast kawy lub herbaty.

Hurtowa i detaliczna sprzedaż **Łupinek Kakaowych** (funt kop. 20, z opisem przyrządzenia) w głównym składzie abryki czekolady, pierników i świec woskowych **Jana Wróblewskiego** w Warszawie, przy ulicy **Kapitulnej nr 8. Telefonu 406.**

Filje: Nowy-Swiat № 33 i Marszałkowska № 153.

"CORICIDE"

Amerkański plaster na odciski (niezawodny sposób pozbycia się tychże), poleca skład materiałów aptecznych **Urbanowicza i Różyckiego**, Krakowskie-Przedmieście nr 17, wprost kościoła po-karmelickiego. 916r

Cena pudełka 35 kop.

Teodor Pawłowski

adwokat przysięgły (sprawy cywilne, karne i konsystorskie) powrócił. Świetojska nr 22. 4187

ZARZĄD**Drogi Żelaznej Nadwiślańskiej**

Przez XXXV ogólny zjazd przedstawicieli dróg żelaznych russkich wypracowane zostały nowe marszruty podróży okólnych z udziałem dróg żel. fińskich, a z powodu jednoczesnej zmiany taryfy pasażerskiej drogi zakaukaskiej, wydane zostały przez zjazd, zamiast dotychczasowych, nowe afisze komunikacji okólnych po drogach żelaznych russkich.

Na przejazd w komunikacjach okólnych ustanowionych, pomiędzy innemi, od stacji Warszawa—Nadwiślańska do niektórych miejscowości Cesarstwa Russkiego i z powrotem, obowiązują odpowiednie świadectwa za opłatą zniżoną na 30% lub 40%, które to świadectwa sprzedawane są w kasie pasażerskiej stacji Warszawa—Nadwiślańska.

Szczegółowe przepisy komunikacji okólnych, marszruty tychże i ceny świadectw podróży okólnych pomieszczone są w nr 337 Zbioru taryf dróg żelaznych russkich oraz w nowych afiszach, wywieszonych na stacjach Warszawa—Nadwiślańska, Lublin i Chełm. 1113

Towarzystwo Cyklistów w Warszawie.

Komitet Towarzystwa podaje do wiadomości, iż w nadchodzącą sobotę i niedzielę, 30 września i 1-go października r. b. odbędą się na torze klubowym na Dynasach (Obozna nr 1—3) jesienne dwudniowe

Wścigi na welocypedach

Początek biegów punktualnie o godz. 2½ po południu. Bilety będą do nabycia we czwartek i piątek w kancelarii Towarzystwa od godziny 7—9-ej wieczorem, zaś w dniach wścigów w kasach przy wejściach na plac. 4150

APTEKA**M. SZCZĘKOCKIEGO**

Świętokrzyska róg placu Wareckiego w Warszawie.

Nowourządzona i zaopatrzona we wszelkie środki lekarskie, specjalia zagraniczne i krajowe oraz wszelkie wody mineralne tak naturalne jak i sztuczne w dniu 14 b. m. urzędownie została otwartą. 3937

W MAGAZYNIE FUTER 4101

Tyt. Kowalskiego,

d. J. Penkala, ul. **Senatorska nr 10**, w d. 27 b. m., to jest we środę, rozpoczęła się

WYPRZEDAŻ

wysortowanych futer damskich i męskich, oraz mufek, kołnierzy, boa i czapek i trwać będzie przez dni 4.

14 Długa 14.**TERESA GRODZICKA**

właścicielka magazynu mod, zaopatrzyła swój magazyn w wielki wybór kapeluszy podług najświeższych modeli paryskich i sprzedaje po **cenach bardzo przystępnych.** 4189

— **Dentysta Wł. Zieliński** powrócił. **Senatorska nr 4**, róg Miodowej. 3829

Farby Olejne G. B. Moewesa, świeże i w wielkim wyborze, sprzedaje po **dawnych cenach** (w pojedynczych sztukach) **bez podwyższenia różnicy cla**, jak i wszelkie inne przybory malarskie, skład papieru St. Winiarskiego, Nowy-Swiat 53 w Warszawie. 3989

KOMITET**Warszawskiego Tow. Wioślarskiego**

podaje do wiadomości pp. członków, że lekcje gimnastyki rozpoczyna się z dniem 2-im października r. b. i udzielane będą przez profesora Olszewskiego w poniedziałki, środy i piątki punktualnie o godz. 9-ej wieczorem. 1106r

Dr med. E. Bregman,
ordynator kliniki terap. w szpitalu św. Ducha powrócił. Choroby **wewnętrzne i nerwowe, elektroterapia.** Królewska 39. 4088

Istniejący od r. 1878
przy ulicy **Nowy-Swiat nr 59**
Zakład zegarmistrzowski
Karola Warmt
został przeniesiony na drugą stronę bramy w tym samym domu i poleca się nadal względem Szanownej Publiczności. 4094

Zakład Form Papierowych PARYSKICH Maison Phenix

Niecała nr 12.
otrzymał na bieżący sezon świeże, eleganckie modele okryć damskich. W tymże zakładzie udzielają się lekcje kroju metodą francuską i przyjmuje się wszelką krawiecczyną, wykonywaną podług najwykwintniejszych żurnali paryskich. 3942

W instytutach leczniczo-gimnastycznych
M. OLSZEWSKIEGO
Miodowa nr 3 i w alei Jerozolimskiej nr 31. Lekcje gimnastyki **szwedzkiej** rozpoczęły się. 4117

Z. DEURAIN-KOSMOWSKA

lekarz-dentysta genewskiej szkoły dentystycznej. Leczenie, wprawianie, plombowanie. Nowy-Swiat 46. 3806

Do składu

G. S. SZYROKOWA

Nowy-Swiat 69,
nadszedł **świeży transport małego solonego kawioru astrachańskiego ziarnistego,** jakoteż **prasowanego i różnych ryb.** 4199

Marja Łazarowicz

(art. muz.) udziela na mieście i u siebie lekcji gry fortepianowej. Erywańska 5. 3878

— **Jan Kleczyński,** profesor fortepianu powrócił. Włodzimierska 21. 4039

Szkola Malarstwa i Rysunku dla kobiet
Miłosza Kotarbińskiego
Widok 14.

Zapisy od 15 września (od 10—3-ej). Lekcje od 1 października. 3815

Lecznica dla zwierząt Świętokrzyska 31. Przyjmuje na stałe i udziela porad od 9—1-ej z poł.

ZARZĄD

Drogi żelaznej Nadwiślańskiej

podaje do publicznej wiadomości, że wszystkie pociągi spacerowe pomiędzy Warszawą-Otwockiem nr 11, 12, 13 i 66/218 i Warszawą-Nowo-Georgiewskiem nr 14; 15 i 16, jak również pociągi spacerowe pomiędzy Warszawą-Mławą nr 1 bis i 2 bis z d. 18 (30) września r. b., tj. od soboty kursować przestaną.

Pociągi jednak pasażerskie i pocztowe, na żądanie pasażerów letników będą zatrzymywane u pasażerskich platform: Pomiechówku (80 wior.), Falenicach (135 wior.), Jarosławlu (139 wior.) i Świdrach (140 wior.). 1115r

KORESPONDENCJA PRYWATNA.

— Niezapominajcie w Lub....
Smutno, tęskno bez ciebie moja ukochana, a jeżeli nie wrócę na czas baw się wesoło z myślą o twoim 4183
— 24.—Wszystko w porządku—serdeczne pozdrowienie i dzięki. 4198

Fakt Nadzwyczajny

Warszawa zaznaczał
Tysiąc **Binokli Okularów** setki!
Bandage, Lupy, Rajsaży, Lunetki
Zbięły ze sklepu swego posiadacza,
Polożonego pod **szóstym** numerem,
Tuż przy ulicy **Szpitalnej** wspaniale,
I jakby gnał nadziwskim echem,
Zaległy wszystkie **Warszawskie** foksale,
Zdumiony **Dreher** buntem swych narzędzi,
Chwyta kapelusz, w ślad za nim podzi...
Staje i widzi, jak w serdeczny sposób,
Wszystko to wita rój przyjezdnych osób,
Co dla wyteńczenia po pracy—i zdrowia,
Powijęzły na letnie pustkowie,
Owładzając przed medrem kłania się **Barometrom!**
Przed profesorem wdziały się **Termometry!**
Przed piękną damą **Lornetki** gromadą,
Ta się poleca szklami,—ta obsadą,
Komu kształt piękny odjęła naturą,
Bandaż z Gorsetem, tu przed nim mazurą,
Zrozumiał **Dreher,** że nie będzie w stanie,
Zwrócić narzędzi na dawne mieszkankie,
Zwłaszcza z foksali będących na Pradze,
Więc fakt ten głębszej poddając rozważce,
Rzekł:—Staromiejska wszakże też dzielnica
Mnożstwem kundlemanów mój zakład zaszczyca,
Więc dla tych względów i dla innych wielu,
Stwarzam sklep drugi—przy Sakim Hotelu.
Mysli to czyn—i dziś **Krakowskie-Przedmieście**
Numer **dwudziesty dziewięć**, wprost skweru
Mieści narzędzi tysięcy ze dwięście,
Dla steru wzroku i dla zdrowia steru.
Drugi więc Zakład **Dreher** światu głosi
I na **Krakowskie** też po towar prosi,
Piękny i tani—kiedy bytu racje
Mają dokładne wszelkie **reparacje.** 1022r

Najnowsze paryzkie sztuczne 1831 Brylanty.

Najdoskonalsza imitacja, która szlifowaniem, ogniem i grą kolorów, nie ustępuje prawdziwym,
o czym można się przekonać naocznie w naszym sklepie, gdzie dla porównania są wystawione

Sztuczne i prawdziwe brylanty, w złotej i srebrnej oprawie: **Pierścionki, Kolczyki, Broszki, Bransoletki, Szpilki** etc., sprzedaje skład fabryki „Paryzka Kompanja” w Warszawie, róg Ogrodowej i Białej Nr 10. Ilustr. katalogi wysyłają się za 50 kop.

Bufetem Oficerskim

pulkowym, życzy sobie zarządzać specjalista **bufetowy**.—On także jest **Kucharzem i Cukiernikiem**. Łaskawe oferty proszę przysyłać do Bielska, gubernji Grodzieńskiej, restauratorowi Wójcickiemu. 1872

Camembert i Brie
paryzkie, poleca **HANDEL** 1859
L. Wróbel
Krakowskie-Przedmieście Nr 25.

NIGRITINE
Teinture Instantanée
POUR les CHEVEUX et la BARBE
GARANTIE INOFFENSIVE
NOIR, CHATAIN, BRUN
GELLÉ FRÈRES
6, Avenue de l'Opéra, 6
PARIS 682r

Do nabycia w większych Perfumerjach.

W Środę, 22 Września (4 Października), o godzinie 10-ej rano, na placu **Broni**, naprzeciwko szpitala żydowskiego, odbędzie się

LICYTACJA
na konie wybrakowane
37-go pułku Dragonów, w ilości 70. 1887

Piekarnia Nowa
Aleksandra Łapińskiego,
przy ul. Nowy-Swiat 68.
Ostrzeżenie.

Aby zapobiedz nadal podszywaniu się roznosieli pieczywa innych piekarni pod moją firmę, a przez to zniechęcających Publiczność do mych wyrobów, podaję niniejszem do wiadomości osób życzących sobie brać moje pieczywo, że roznosić **Piekarni Nowej** roznoszą moje wyroby w koszach z napisem.

Pieczywo z Piekarni Nowej A. Ł.
1893 **A. Łapiński.**

Gruszki, jabłka, śliwki,
z Jankowa,
poleca SKŁAD NASION
„Ogrodnik Polski,”
Mazowiecka 11. 997r

Do robót ziemnych
potrzebna jest
Kolejka żelazna,
t. j. wagoniki, szyny i t. p.—Wiadomość w kantorze S. J. Frumkina, Leszno 38, w godzinach biurowych. 1853

Księgarnia GEBETHNERA i WOLFFA w Warszawie,

poleca ostatnie swoje wydawnictwa: [1011r
Gawalewicz M. Oma, materiały do powieści. Wydanie drugie, z ilustracjami Ilcinia 1.20
— **Drugie pokolenie,** powieść. Wydanie drugie 1.60
— **Mechesy,** powieść 2.—
— **Mgła,** powieść 1.20
J. Dr. Antoni, Sylwetki historyczne. Serja VIII. Treść: Pamiętnik delegatów Kamienieckich.—Po inkursji kozackiej.—Bakota jako stolica Ponizia.—Państwo Wołodyjowsky.—Powstanie nazwisk rodowych u ludu małopolskiego 2.40
Junosza Kł. Pajęki. Obrazek z życia warszawskiego 1.20
Konopnicka M. Na drodze. Nowelle i obrazki 1.50
Kosiakiewicz W. Rodzina Łachowskich, powieść 80
— **W miasteczku,** powieść 80
Kowerski Z. Dziwna. —Lew i mysz.—Bezdzietni.—Z poezji szpitala 1.20
— **Irena,** powieść 2.40
Krechowiecki Ad. Najmłodszy, powieść 2 t. 1.20
Łękowski J. Stary mąż. —Cierń.—Nasz stół.—Wicher 50
Mikszath Koloman. Golbki w klatce, przekład z węgierskiego A. Callerowej 1.20
Pawłowski A. Młode lata Zygmunta Starego 1.20
Sulima Z. L. Historia Franka i Frankistów 30
Teatr amatorski Nr 29. Dwie teściowe, komedia w 1-ym akcie z francuskiego 30
— **Nr 30. Kiedyś obiad?** Krotokhyla w 1-ym akcie przez Ed. Lubowskiego 30
Listy do narzeczonego. (Pamiętniki panny na wydaniu). Z rękopisu panny Klary do druku przepisał Henryk Gliński 1.20

Na podarunki

drobne gabinetowe rzeczy z kolorowych kamieni.

Oryginalne

Syberyjskie wyroby, nie drogo.—Marszałkowska 134, róg Świętokrzyskiej. 1852

Moenniejsze od zagranicznego, prawdziwe niepodrabiane
RĘCZNEJ ROBOTY,
Jarosławskie Piłno, tylko u JAROSŁAWSKICH FABRYKANTÓW, Nowo-Miodowa Nr 2. 1792

KSIEGARNIA Gebethnera i Wolffa

w Warszawie, 1020r
posiada na składzie głównym:
Karolina Bielozińska,
Eksponentka na Wystawie Wileńskiej w r. 1888, nagrodzona dyplomem na złoty medal

Nowa praktyczna gospodyni litewska.

Cena rs. 1.20, z przesyłką pocztową 1.40.

Szkola malarsko-przemysłowa dla panien

Alicji Nowińskiej

w WARSZAWIE, 1797
Senatorska 36, dom W-go Seydla.
Przyjmuje zapisy na nowy rok szkolny, zaczynający się od 1-go Października r. b.

Szkola Tańców Wincentego Słowackiego,

Artysty baletu Teatrów Rządowych Warszawskich

Na wykłady **specjalnej nauki tańców salonowych**, rozłożonych na kursa i na lekcje „Kompletowo-Praktyczne”; a także na naukę w osobnych godzinach, przyjmuje do zapisu każdego dnia, a dla uczni i uczennic zakładów naukowych i dzieci, urządzane są specjalne lekcje połączone z gimnastyką „**Baletowo-Salonową**”, dwa razy tygodniowo, od godz. 5-ej do 7-ej w. Udzielam lekcje po zakładach naukowych i domach prywatnych. **Nowy-Swiat Nr 32. 1856**

Do sprzedania
PIEC z Wystawy Paryzkiej, może być z gara, dubeltowy, na 12 blach, opalany węglem **raz na dobę**, rozbierny, może być przeniesiony w drugie miejsce, w części żelazny, w części ceglany; zobaczyć można od 12 do 4 po poł.: Świętokrzyska Nr. 9 m. 10. 1841

Do Kantoru Bankierskiego Adama Bergman

w Sosnowcu,
potrzebni dwaj pomocnicy buchaltera, obznajni z korespondencją polską i ruską.—**Oferty adresować: „Adam Bergman, Sosnowice.” 1874**

LOKAL do wynajęcia

od Nowego Roku 1894, po restauracji, egzystującej od lat 50.—Krakowskie-Przedmieście Nr 12, wprost kościoła S-go Krzyżad. Wiadomość u właścicieli domu. 1828

MAGASIN FRANCAIS,

róg Krakowskiego-Przedmieścia i Trębackiej (stara poczta).

UBIORÓW MĘZKICH.

Z powodu bardzo korzystnych zakupów przy zbliżającym się sezonie jesiennym i zimowym, sprzedaje gotowe ubiory i przyjmuje obstalunki **po cenach nader niżonych.**

1791

Nowo-otworzony

MAGAZYN BŁAWATNY A. CHOJNACKI I S-KA

Marszałkowska róg Zgoda,

poleca w WIELKIM WYBORZE: Wełny

gładkie, fantazyjne, angielskie, na pokrycia, aksamity, plusze, draps-de-dames, kanausy, fianele, barchany.

1863

Najbardziej poleca

Czyste kakao Blookera

Filiżanka kosztuje tylko 4 kop.
Przygotowanie Kakao kuracyjnego
fabr. J. et C. Blooker w Amsterdamie,
wymaga jednej minuty czasu.
Sprzedaje się we wszystkich główniej-
szych składach kolonialnych i apte-
cznych.—Skład główny na Królestwo
Polskie u **Józefa Kleinadel**,
w Warszawie, Królewska Nr 39.
Telefonu Nr 280.
Zaleca się dla rekonwalescentów
i dla dzieci, jako kuracyjny i

bardzo
pożywny
napój.

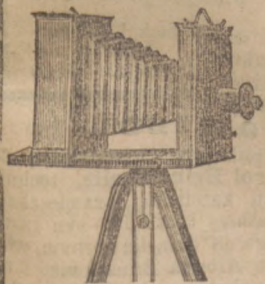
BIELIDŁO

doskonałości uznanej! myje, szoruje,
czyści, pierze; pieniądz oszczędza,
pracę skracając, a tylko kop. 2 ko-
sztuje.—Zadać w składach mydła i
innych handlach.—Skład główny u
B. Landy w Warszawie, ulica Le-
szno Nr 53, 1816

Powszechnie za najlepszy uznany

Pakunek „Celluloid”

w arkuszach i krawcach, poleca
Fabryka „**NATALIN**” przy stacji Dr.
Zel. W.-W. Poraj. 825r

Firma K. J. FREELANDT

z Petersburga,

otworzyła w Warszawie,

przy ulicy Hr. Berga Nr 2, róg Krakowskiego-Przedm.

Filję Składu,

aparatów fotograficznych, oraz przyborów elektrycznych i telefoniez-
nych.—Sprzedaż hurtowa i detaliczna: 1426

Filje znajdują się w Charkowie i Moskwie,

Kantor Służących

Biuro pisania Prośb

F. SAWICKIEGO,

Przeniesiony z ulicy Marszałkowskiej na
ulicę **Sienną Nr 1-szy**, róg Marszałkowskiej.
Mam zaszczyt zawiadomić J.W. Państwa,
że rekomenduję służbę wszelkiego rodzaju,
jaka jest żądana.—Upraszam o zapisy lub
nadsyłanie adresów. 1849

MEDAL ZŁOTY. WYSTAWA WARSZAWSKA 1893. WYSTAWA WARSZAWSKA 1893. WYSTAWA WARSZAWSKA 1893.

PIERWSZA SPECYJALNA I WYKONCZANIA

KSAWEREGO GŁODZIŃSKIEGO.

SZKOŁA KROJU

Z MATERIAŁÓW MODNYCH:

SUKIEN, OKRYC Damskich, Dziecinnych i BIELIZNY

Nowo-senatorska Nr 2.—Przyjmuje na kursa każdodziennie, nauka prowadzi się teorety-
cznie i praktycznie, uczennice rysują formy, kroją suknie i okrycia z materiałów, z zasto-
sowaniem do każdej mody i figur najnieforemniejszych. W szkołach **K. Gł.** wyuczyło
się około **10 tysięcy osób**, zdolnych zapracować na chleb; system jego nauki bardzo upro-
szczony i najwięcej rozpowszechniony, odznacza się głębszą znajomością fachową; niema
miejsc w Król. Polskim i Cesarstwie, gdzieby nie posługiwano się jego nauką i podręcz-
nikami w pracowniach, w szkołach rzemieślniczych rządowych i prywatnych.

UWAGA. Podręczniki Głodzińskiego do nauki kroju dla młodzieży, są wprowadzone
do szkół znajdujących się pod opieką **CESARZOWEJ MARJI**.—Tylko co opuścił prasę
DODATEK, jako dopełnienie podręcznika p. t.: Najnowsza uproszczona metoda kroju su-
kien, okryć damskich i dziecinnych, **wyd. 16.** Podręcznik ten przez dopełnienie jest nie-
zrównany, gdyż został wzbogacony najnowszymi pięknymi wzorami paltotów i innych okryć,
podług których skrojone fasony leżą bez zarzutu; a wykład w wymienionym podręczniku
jest tak jasny, że podług niego nawet same panie mogą wyuczyć się kroju; rysować zaś
formy, mogą jak im dogodniej od ręki na sposób francuski, lub też za pomocą linijki kro-
jowej wynalazku **Głod.**

Wydanie 2 podręczników **Głod.** do nauki kroju sukien w przekładzie niemieckim
już jest wyczerpane.—**Wydanie 17** wymienionej metody kroju sukien i okryć w języku
russkim przerobione i dopełnione najnowszymi pięknymi wzorami, w tym czasie opuściło
prasę. Pociężyć się może **K. Głod.**, iż temi nowymi pracami, również dobrze przystąpił
się Sz. Publiczności, poszukującej **dobrego kroju i dobrej nauki.** Podręczniki **K. Głod.**
do nauki kroju sukien i bieleziny w języku polskim i russkim, wysyła się pocztą tylko ze
szkół: **Warszawskiej i Moskiewskiej**, a na naukę przyjmują się we wszystkich jego
szkołach każdodziennie.

K. GŁODZIŃSKI,
autor i właściciel szkół w Warszawie, Kijowie, Petersburgu i Moskwie

ZAWIADOMIENIE.

Magazyn **K. Sapiechy**,
otrzymawszy świeżo nade-
szły transport

OBIĆ
Papierowych,
najefektowniejszych deseni,
powiadamia, iż przy ko-
rzystnym zakupie tako-
wych, sprzedawać będzie
po cenach fabrycznych.
Niecala Nr 11, Brühlowski.
Próby Obić, wysyłają się
„bezpłatnie.” 1012

REPRÉSENTATION GÉNÉRALE
POUR LA RUSSIE
DE LA MAISON
F. FOLLOT
PARIS

JENERALNY REPREZENTANT
DOMU FRANKUSZKIEGO
F. FOLLOT
W PARYŻU

firma egzystuje
od 1875 r.

firma egzystuje
od 1875 r.

Zarząd Towarzystwa Drogi Żelaznej Iwangrodzko-Dąbrowskiej,

powołując się na ogłoszenia w NN.: 196, 197 i 198 Gońca Urzędowego, o zwołaniu zwyczajnego Zgromadzenia ogólnego Akcjonariuszów drogi żelaznej Iwangrodzko-Dąbrowskiej, niniejszem zaprasza pp. Akcjonariuszów na to Zgromadzenie, mające się odbyć we Srodę d. 13 (25) Października r. b., o godzinie 1-ej po południu w St.-Petersburgu, w lokalu Towarzystwa przy ulicy Newski Prospekt (róg kanału Ekaterynińskiego) Nr 30—16.

Stosownie do ogłoszonego już programu, przedmiotem zajęć Zgromadzenia ogólnego będzie:

1. Wysłuchanie Sprawozdania Zarządu o ogólnym stanie interesów Towarzystwa i rozstrzygnięcie powstałych ztąd kwestyj.
2. Wysłuchanie Sprawozdania Zarządu o budżecie dochodów i rozchodów eksploatacji drogi na rok 1894 i o budżecie materialnym na tenże rok i wydanie odpowiednich decyzji.
3. Upoważnienie Zarządu do czynienia wydatków z kapitałów zapasowego, obrotowego i resztek kapitału dodatkowego obli-gacyjnego.
4. Wybór Członków Komisji Rewizyjnej, mającej przejrzeć Sprawozdanie o eksploatacji drogi w r. 1893 i wyznaczenie dla nich wynagrodzenia pieniężnego.

Stosownie do § 63 Ustawy, uchwały Zgromadzenia ogólnego będą prawomocne, jeżeli w niem będzie uczestniczyło przynajmniej 30 akcjonariuszów, lub ich pełnomocników, mających prawo głosu i jeżeli akcjonariusze ci będą reprezentować przynajmniej siódmą część całego nominalnego kapitału akcyjnego Towarzystwa. W razie przeciwnym, powtórne Zgromadzenie ogólne prawomocne bez względu na ilość złożonych akcji i na liczbę obecnych akcjonariuszów odbędzie się w Srodę d. 27 Października (8 Listopada) r. b., o godzinie 1-ej po południu.

Przyjmowanie przez Kasę Zarządu Towarzystwa w St.-Petersburgu akcji od życzących sobie otrzymać prawo uczestniczenia w Zgromadzeniu skończy się w Srodę, d. 29 Września (11 Października) r. b., o godzinie 3-ej po południu; wraz zaś potrzeby powtór- nego Zgromadzenia ogólnego, akcje przyjmowane będą do Srody, d. 20 Października (1 Listopada) r. b., do godziny 3 po południu.

Oprócz akcji przyjmowane będą specjalne świadectwa Władz Rządowych i Urzędów, w których przechowują się akcje złożone jako zabezpieczenie zobowiązań względem Rządu, a także świadectwa, kwity i temu podobne dokumenty na akcje złożone do depozytu lub zastawiane w Banku Państwa, jego kantorach i oddziałach i w prywatnych instytucjach kredytowych, działających na zasadzie Ustaw przez Rząd zatwierdzonych, z tem jednak zastrzeżeniem, że przy takich dokumentach przedstawiane będą, zaświadczone przez Banki i Instytucje, wykazy numerów złożonych w nich akcji. 1030r

OPUSCIŁO PRASĘ NOWE

18-te WYDANIE

największą wziętość mającej

ELKANY NOWEJ METODY

nauczenia się łatwym sposobem pierwszych zasad 4-ech języków: russkiego, polskiego, francuzkiego i niemieckiego. 18-cie wydań, z których cztery ostatnie po 10.000 egzemplarzy każde, rozchodzących się u nas, jest najlepszym dowodem praktyczności i wielkich zalet tego dziełka. Nie poprzestając jednak na tem, każde nowe wydanie jest przepatrywane i ulepszone rozmaitemi poprawkami i ważnymi dodatkami. Nakład J. Błaszczewskiego. Skład główny u T. Popławskiego, Krakowskie-Przedmieście, obok Uniwersytetu. Nabywać można we wszystkich księgarniach. Cena kop. 53. oprawnej kop. 60. 1685

ZAWIADOMIENIE.

Moskiewskiego kupca

WASILJA IWANOWICZA

POPOWA.

Handel herbaty jego firmy otwarty został w tych dniach, w Warszawie, przy ul. Miodowej Nr 16,

w domu Włch Franciszka Fuchs i Synów. 1508

NAJWYŻEJ zatwierdzone Towarzystwo Akcyjne

„St.-Petersburskie Laboratorium Chemiczne”,

Izmailowski Prospekt Nr 27,

Medal złoty, Paryż 1889 r.

ELIKSIR DO ZĘBÓW

WYSOKIEGO GATUNKU,

do oczyszczania zębów i odświeżania oddechu.

Proszek do zębów.---Pasta do zębów.

Kupujący raczą zwracać uwagę na powyższą Cechę Fabryczną tu obok zamieszczoną i wymagać autentyczności firmy:

„St.-Petersburskie Laboratorium Chemiczne”

Wyroby St. - Petersburgskiego Laboratorium Chemicznego, są do sprzedania w znaczniejszych Perfumerjach i Składach Materiałów Aptecznych. 341r

Ważne dla osób pragnących zapewnić sobie byt samodziśny.

Specjalne Szkoły kroju, szycia, wykończania sukien i t. p.

ANIELI GAŁECKIEJ z córką,

Podwałe № 10 i Marszałkowska № 123,

w których wykładane są nauki metodą A. Gałęckiej—sposobem francuzkim, przy pomocy tylko samego centymetru, za co też w konkursie kroju, na Wystawie Pracy Kobiet w Warszawie, jedynie tylko Aniela Gałęcka z córką Pelagją, zostały nagrodzone wyższem uznaniem, t. j. medalami za najlepszy krój metodą własną, nadzwyczaj ułatwioną i zrozumiałą.

Rs. 10

gruntowna nauka kroju sukien damskich metodą A. Gałęckiej, daje ona od razu zapewnienie samodziśnego bytu, przez nabycie umiejętności zasadniczej i łatwej nauki kroju sukien i t. d., bez linejek krojowych, 38 mierników, zbyt drobniagowych obliczeń zupełnie nieprzydatnych, które tylko naukę kroju wiksają, utrudniają a przez to dla wielu osób zupełnie niezrozumiałą czynią.

Metoda kroju A. Gałęckiej z rysunkami, do nabycia w szkołach i księgarniach. Programy wysyłają się. Panie przyjmują się z mieszkaniem. Autorka metody A. Gałęcka, interesantów osobiście przyjmuje od godziny 10 do 12-ej. 1840

ZAPOWIEDZ.

Podaje się do publicznej wiadomości, że 1) August Karol Brinschwitz, technik budowlany, religji katolickiej, zamieszkały w Wrocławiu, Mathias Platz 11, syn zmarłego w Falkenbergu na Szląsku górnym, właściciela ziemskiego Alberta Brinschwitz i te-goż małżonki Franciszki urodz. Jüttner, obecnie wdowy po majstrze piekarskim Klar, zamieszkałej w Wrocławiu!

2) i Elżbieta Jana (Johanna) Lavis, bez określonego zajęcia, religji katolickiej, zamieszkała w Wrocławiu, Trebnitz Strasse № 38, córka zmarłego w Warszawie kierownika robot budowlanych Henryka Lavis i te-goż małżonki Matyldy, urodz. Flover, zmarłej w Bristolu w Anglii.

zamierzają zawrzeć związek małżeński. Ogłoszenie niniejszej zapowiedzi ma nastąpić w mieście Wrocławiu w Lejpe (okręg wrocławski) oraz w Kurjerze Warszawskim w Warszawie.

Wrocław, 19 Września 1893 r.

Urządnik Stanu Cywilnego

188I

(podp.) Schwarz.

**Szkoła Mężka
Pigłowskiego,**

Marszałkowska 152,

róg Erywańskiej,

przyjmuje uczniów przychodni i na stancję. 1855

**Kaucjonowane Biuro rekomendacji
mek w mieście Łodzi
przy ulicy Zawadzkiej № 28.**

D-ra Aleksandra FRUCHTMANA,

stale zaopatrzone w młode, wyłącznie wiejskie mamki.—Stały dozór lekarski oraz badania chemiczne i mikroskopijne pokarmu, dokonywane przez lekarza zakładu, da pewność, że mamka wzięta z kantoru, jest pod każdym względem zdrową i posiada odpowiednie dni dla danego dziecka pokarm. 1009r

NAJLEPSZA

Woda Kolońska Kwiatowa

№ 4711.

Bukiety Nadreńskie

zapachów następujących:

Rozchodnik, Goldlack, Jaśmin, Hejotrop, Konwalia, Opoponax, Rezeda, Róża Nadreńska, Fiolet Nadreński, Kwiaty Nadreńskie i Marzanka.

Wytworne, dingotwale i tanie perfumy do chustek.

Wyroby te są do nabycia we wszystkich znaczniejszych perfumerjach i składach materiałów Aptecznych w Rosji i zagranicą, 898r

Strzedz się należy podrabiania. Reprezentant na Warszawę Józef Kowalski.

SKŁAD

Odlewów Żelaznych

SALOMONA NEUFELD,

Królewska Nr 49,

poleca: Rury kanalizacyjne i zlewowe, wszelkie odlewy budowlane, szyny i belki żelazne. 1770

WYNAJEM

wyborowych instrumentów od najprzystępniejszych cen 988r

HERMAN i GROSSMAN,

Centralny Skład w Warszawie, 16. Mazowiecka 16. | w Petersburgu, 33. Wielka Morska 33.

Sprzedaż po cenach fabrycznych.

Skład Fabryczny Chirurgicznych i Technicznych

Wyrobow Gumowych

Wypraw połogowych, ROZPYLACZY, KALOSZY, Przedmiotów Opatrunkowych, Cerat, Gąbek i Przyrządów lekarskich,

A. WODNIAKOWSKIEGO,

Członka Tow. Międz. fabryk Narzędzi Chirurgicznych, Ortopedycznych i Bandaży

w Warszawie,

przy ul. Marszałkowskiej 148, obok Zielonego Placu.

Poleca towary wyborowe,

po bardzo przystępnych cenach.

Przyjmuje wszelkie reparacje. 1879

Lekcje zbiorowe konnej jazdy i KARUZELE

rozpoczynają się z dniem 1-ym Października r. b.

W NOWYM TATTERSALLU

Trębacka Nr 11.

Polecając się nadal względem łaskawej Klijenteli, pozostaje 1868

Z poważaniem **W. CYBULSKI.**

Najtańsze Obicia.

FABRYKA OBIĆ PAPIEROWYCH pod firmą:

J. FRANASZEK,

przysposobiła Obicia papierowe w wielkim wyborze, poczynszy:

Obicia naturowe	od 10 k. za rulon.
Obicia salonowe, białe, glansowane	20 " "
Obicia salonowe, ze złotem	25 " "
Obicia salonowe, białe, glansowane, ze złotem	30 " "
Obicia naśladowujące tkaniny	20 " "

aż do wspaniałych, naśladowujących materje, złotem i srebrem przerabiane, brokateli włoskich i skór korduańskich, które na żądanie wykonywają się w kolorach podług materyj meblowych.

452r Próby na żądanie udzielają się bezpłatnie.

Skład główny: Krakowskie-Przedmieście 15.

WYNAJEM FILTRÓW BÜHRINGA.

Filtry Bühringa, przykręcone do wodociągu w kuchniach, dostarczają w obfitości wodę czystą i zdrową. Zastosowane od wielu lat w miastach, jak: Londyn, Paryż, Petersburg, Berlin, Wrocław i innych, zaprowadzone zostały obecnie w Warszawie, za opłatą roczną Rs. 6, abonent otrzymuje tytułem najmu filtr Bühringa, odnawiany i oczyszczany starannie.

Zamówienia na najem filtrów przyjmuje i cyrkularze rozsyła **gratis**.—Kantor **Złota 34.**

1890

Warszawskie Przedsiębiorstwo Filtrów BÜHRINGA.

PIERWSZY ZŁOTY MEDAL,

ofiarowany przez Petersburskie Towarzystwo Cyklistów dla zwycięzcy na wyścigach w Radomiu,

zdobytym został przez p. S. BIENKOWSKIEGO,

na półwysigowym rowerze, najsłynniejszej fabryki angielskiej

Humber, Cripps & Goddard,

której wyłączną reprezentację i Skład Główny na Królestwo i Cesarstwo, posiada

W. BIENKOWSKI, Miodowa Nr 1.

UWAGA. Nie należy brać za jedno tej firmy z innemi, o nieco podobnem brzmieniu. 1883

NOWO - OTWORZONY

Skład bardzo tanich **E. Mireckiej,**

FIRANEK **Krucza 23, m. 13**

W WARSZAWIE.

Wyprzedaż

towarów wysortowanych,

odbywać się będzie, poczynszy od dnia 28 b. m.

W MAGAZYNIE WSCHODNIM

M. S. Melikowa,

ul. Wierzbowa № 6 (Hotel Angielski).

6. Wierzbowa 6,

Magistrat miasta Warszawy.

Dnia 7 (19) Października r. b., o godz. 12-iej w południe, odbędzie się w sali licytacyjnej Magistratu m. Warszawy licytacja **in minus** przez opieczętowane deklaracje, na budowę domu murowanego dla służby rogatkowej na nowej rogatce Moskiewskiej, od summy 3,472 rs.

Roboty powinny być rozpoczęte na początku sezonu budowlanego w roku 1894.

Mający zamiar ubiegania się o rzezone przedsiębiorstwo, złożą w dniu do licytacji naznaczonym, do godziny 12-iej w południe, na ręce p. o. Prezydenta Miasta zapieczętowaną deklarację, napisaną bez poprawek na papierze stemplowym ceny kop. 80, wraz z kwitem kasy m. Warszawy, na złożone vadium w ilości rs. 350, które nieutrzymującemu się przy licytacji będą zwrócone.

Warunki, plan i anszlag, są do przejrzania w Wydziale Administracyjnym Magistratu, codziennie, wyjąwszy dni świątecznych, szczegółowe zaś ogłoszenie o licytacji, jako też wzór do deklaracji, wydrukowane zostały w Gazecie Policyjnej. 1023r

Nauka i wychowanie.

Anieli Kostka zakład freblowski, ulica Leszno № 34. Zapis rozpoczęty. 28464

Adres biura nauczycielskiego St. Łuczynskiej pod zarządem p. Clavel, Warecka № 3. 27749

Angielka rodowita, wyższy dyplom, lekcje trzy tygodniowo, rs. 3 miesięcznie. Marszałkowska 90, mieszkania 17, poprzeczna oficyna. 32471

Adres: Pierwszorzędne biuro nauczycielskie Sikorskiej, Niecała 12. Rekomenduje nauczycieli, nauczycieli, bony. 32544

Poprawia charakter pisma w krótkim czasie kaligraf, Mikołaj Friedmann, Zgoda 7, od 4-iej do 8-iej. 32783

Angielka wykształcona przyjmie demi-place albo obiad za lekcje. Krakowskie-Przedmieście 30, mieszk. 14. 32892

Adres: Francuzka świeżo przybyła, wykształcona, z krawieczyzną, do umieszczenia zaraz. Biuro nauczycielskie pierwszorzędne Jasińskiej, Świętokrzyska № 15, oficyna parter. 32156

Biuro pedagogiczne rekomenduje nauczycieli, metrów, guwernantki, bony. Mazowiecka 11. Dąbrowska. 31563

Buchalterji i rachunkowości handlowej nauczyciel S. Rogulski Niecała 4. 30766

Buchalterji podwójnej i rachunkowości metodą uproszczoną wyucza ustnie lub listownie Leon Lewicki. Elekoralna 47. 32277

Esperanto, kurs kompletny, za rubla wysyła Eder Zamenhow, Nowolipki 21. 26247

Biuro nauczycielskie Jaworskiej, rekomenduje nauczycieli, nauczycielki, bony. Krakowskie-Przedmieście 7. 32264

Freblowski wykłady dla dorosłych. Zakład Jadwigi Chruszczewskiej, Nowy-Swiat 21. 29475

Francuzka nauczycielka, z wyższym dyplomem, posiadająca język ruski, udziela lekcje u siebie i na mieście. Wiadomość: Nowy-Swiat № 21, mieszkania 22. Zastać można zrana od 10-iej do 11-iej. 32806

Gimnazistka z patentem udziela lekcji. Hoża 32-18. 32816

Konwersacja francuzka, niemiecka 2 rs., Angielska. 3 Miodowa, oficyna 25. 29834

Lekcje muzyki i teorii. Patent konserwatorium. Marszałkowska 94-25. 32446

Młody człowiek, uczeń Michałowskiego, udziela lekcji fortepianu, u siebie lub na mieście. Smolna 17, m. 2, (od 3 do 5-iej). 32437

Młoda nauczycielka z wyższym patentem przebywająca parę lat w Paryżu, poszukuje lekcji za pokój i życie. Pańska 16, mieszkania 3. 32805

Nauczycielka z patentem gimnazjalnym, posiadająca języki: polski, ruski, francuzki i niemiecki, poszukuje lekcji. Bracka 4, m. 22, od 10-12 i od 4-6. 32545

Nauczyciel kaligrafji Reicher, poprawia charakter pisma. Elekoralna 34, mieszkania 6. 28739

Nauczycielka muzyki, władająca językiem, polskim, niem., fran. poszukuje umieszczenia jako nauczycielka, lub do towarzystwa starszej osoby. Oferty sub „W. M. 44.” poste-rest. Poznań 32476

Nauczycielka posiadająca dyplom kursów pedagogicznych z Cesarstwa fakultetów nauk przyrodniczych i matematycznego udziela lekcji wszystkich przedmiotów w zakresie gimnazjalnym i przygotowuje zbiorowo lub pojedynczo do egzaminu na patent wyższy lub wyższy. Świętokrzyska 15—22, od 2-ej. 30560

Niemka rodowita, z patentem, znająca języki: ruski i polski, udziela lekcji konwersacji niemieckiego. Oferty przyjmuje Kurjer Warsz. pod wyrazem „Godzina.” 32487

Niemka rodowita—upoważniona—z francuzką, która ukończyła za granicą wyższy zakład żeński i handlowy z korespondencją, ma godziny wolne. Złota 2, m. 10a, od 5—8. 32560

Nauczycielka śpiewu, z patentem konserwatorium, uczennica pierwszorzędnych nauczycieli zagranicznych, poszukuje lekcji. Wiadomość: Senatorska, księgarnia Hosicka. 32556

Nauczycielka z patentem wyższym, (specjalność matematyka), życzy sobie znaleźć w Warszawie miejsce stałe, albo demi-place. Posiada muzykę i język francuzki z konwersacją. Adres: M. W. Hoża 9—48. Łaskawe oferty przyjmuję do 1 października. 32798

Nauczycielka śpiewu, muzyki i mówiąca po francuzku, szuka mieszkania z obiadem, za lekcje. Długa 5, m. 24. 32879

Niemki z dobrymi świadectwami są do umieszczenia. Biuro nauczycielskie K. Jaworskiej. Krak.-Przedm. 7. 32923

Oficer H. Kunicki przygotowuje do egzaminów, na uzyskanie praw wolnowstępujących i do korpusu kadetów. Krucza 12. 32417

Potrzebna zaraz rodowita francuzka, z patentem, która mogła codziennie udzielać lekcji języka francuzkiego od godz. 5—7. Wiadomość: Krucza 5, m. 25, od godz. 5—6 po południu. 2312r

Potrzebny do dwóch chłopów wieku lat 14 i 13 w Warszawie nauczyciel, zajęcie całodziennie, gruntowna znajomość języka polskiego konieczna, endzoziemskich pożądana. Wiadomość: Książęca, róg Smolnej 2, u szwajcara od 10 do 11½, zrana i od 3 do 6-ej. 32573

Poszukuje studenta z niemieckim za mieszkanie, dwie godziny lekcji dziennie. Marszałkowska 141. „Au Bon Marche.” 32704

Potrzebny jest zaraz guwerner, znający dobrze kurs realnego gimnazjum, w celu przygotowania w ciągu roku ucznia IV-ej klasy realnego gimnazjum, do zdania egzaminu przy wojskowym korpusie na stopień pierwszego rzędu do wojska. Uprasza się o wystawienie warunków. Adresować: Grajewo, W. Lesiewicz. 32855

Potrzebna francuzka do konwersacji za obiad. Wilcza 18, m. 8. 32906

Potrzebny korepetytor do trzecioklasisty, za rs. 5 miesięcznie. Długa 57, m. 14. 32841

Podowita francuzka, wykształcona, poszukuje lekcji konwersacji. Jerozolimka 76, mieszkania 7. 31567

Ruska, medalistka, szuka lekcji lub korepetycji. Oferty przyjmuje Kurjer Warsz. dla „Medalistki.” 32433

Student uniwersytetu, gruntownie posiadający przedmioty gimnazjalne, poszukuje lekcji. Paska 16, m. 3. 32453

Student ruski, poszukuje lekcji lub korepetycji. Chłodna 60, m. 3. 32357

Sumienny, energiczny i wprawny korepetytor, student lub b. uczeń klasy wyższej potrzebny do Libawy. Oferty z oznaczeniem najskromniejszego wynagrodzenia za 6 godzin korepet. z uczn. 4 niższych klas przysłać: Libawa, Weidenstrasse 11, mieszk. 1, Wężykowi. 32851

Student matematyki poszukuje kondycji lub korepetycji w godzinach rannych albo wieczornych. Widok 5, m. 8. 32814

Uczennica konserwatorium wyższego kursu poszukuje kondycji za lekcje muzyki i francuskiego. Oferty dla J. W. C. przyjmuje Kurjer. 32149

Uczeń inst. muz. poszukuje lekcji muzyki na fortepianie, za obiad i mieszkanie za dopłatą. Oferty przyjmuje Kurjer Warsz. dla „S. Instytut.” 32622

Uczennica z konserwatorium, życzy sobie udzielać lekcje za mieszkanie lub obiady. Wspólna 20. Sklep spożywczy. 32416

Uczennica Michałowskiego lub Szlocera potrzebna do utalentowanej pani na wieś. Warunki korzystne. Hotel Europejski, pomiędzy 5-tą a 6-tą szwajcar wskaże. 32916

W blizkości gimnazjum V-go potrzebny uczeń tegoż gimnazjum, z 7-ej lub 8-ej klasy, z niemieckim, na dwie godziny za 8 rs. Oferty pod lit. „M. C. 47.” składać do kantoru Kurjera Warsz. 32830

Zakład froeblovski oraz szkoła bon Marji Sionczyńskiej. Złota 28. Zapis do 3-ej. 32902

Zakład froeblovski Matyldy Zawrockiej, Elekoralna 30. 31609

Zakład froeblovski, Marji Keller, Senatorska 11. Zapis dzieci i wychowawczyń codziennie. 32082

Zakład froeblovski Janiny Anders. Zgoda 1, Zrór Chmielnej. 32511

Doniesienia osobiste.

Duch czasu ma list z Lublina po pocztę. 32788

Mężczyzna w sile wieku, kawaler, technik dyplomowany, ze szlacheckiej rodziny, łagodny i pracowity, mający własny zyskowny interes w Warszawie, życzyłby poznać w celu matrymonialnym osobę przyzwoitą i inteligentną, w wieku do lat 30, polkę z kraju lub zagranicą, z wyprawą i posagiem lub nieruchomością, na kilka tysięcy rubli. Korespondencja pod adresem: Warszawa poste-restante dla „A. A. Vertu et harmonie.” 32114

The Servant ma list z Libawy. 32850

Posady i prace

a) Poszukiwane.

Sumienna niemka, muzykalna, z francuskim, niemiecką konwersacją, życzy mieszkanie lub demi-place. Chmielna 20, mieszkania 10. 32870

Bony niemki i francuzki rekomenduje Biuro Komisowe, Senatorska 28. 32598

Francuzka wykształcona ma kilka godzin wolnych. Chłodna 32—20. 32781

Gustownie, mocno i tanio szyje bieliznę. — Świętokrzyska 15, m. 12. 32671

Kucharka z chlubnymi świadectwami poszukuje miejsca. Marszałkowska 141, mieszkania 20. 32769

Młoda osoba ze znanej i zażecznej rodziny, inteligentna, ze znajomością języków, poszukuje miejsca kasjerki; chętnie pracowałaby w kantorze księgarni, redakcji lub innym kantorze, jak również udzielaćby mogła dzieciom bardzo dobrych początków. W razie potrzeby kaucja lub poręczenie osób pewnych. Chmielna 60—17. 30535

Maszynista mechanik wykwalifikowany, z patentem wydanym przez inspekcję rządową oraz chlubnymi świadectwami, poszukuje zajęcia. Oferty „dla Maszynisty”, Chmielna 108, sklep spożywczy. 31269

Młoda osoba, posiadająca metodę froeblovską, język francuski, początki niemieckiego, muzyki, poszukuje demi-place lub miejsca na wyjazd. Oferty „Marjed” przyjmuje Kurjer. 32300

Młody człowiek, rolnik, kawaler, poszukuje posady rządowej. Za pośrednictwem ofiaruje rubli 100 lub 200. Wiadomość w Biurze ogłoszeń Rajchmana i S-ki, Senatorska 26. 32551

Młody buchalter, mający kilka godzin wolnych, szuka zajęcia. Łaskawe oferty przyjmuje Kurjer O. B. 32823

Młody człowiek, kawaler, posiadający gruntownie języki polski i ruski, zarządzający przez lat trzy (3) gorzelnią i magazynem spirytusowym, kompletnie obznajmiony z prowadzeniem ksiąg gorzelanych rządowych i prywatnych, posiadający chlubne świadectwa, pragnie zająć miejsce zarządzającego gorzelnią, kasjera lub magazyniera, w Królestwie lub w Cesarstwie. Łaskawe oferty upraszam adresować: gubernia grodzieńska, stacja poczt. Padarsk, pod literami W. B. 32858

Młody handlowiec, chrześcijanin, posiadający polski, ruski, niemiecki, buchalterję, poszukuje posady pomocnika buchaltera. — Wiadomość: Chmielna 49, m. 9. 32854

Niemka ma jeszcze parę godzin wolnych. — Oferty przyjmuje Kurjer Warsz. „Nowogrodzka.” 32880

Osoba ze świadectwami, znająca krawiecczynę, białe szycie, pragnie miejsca panny służącej. Wielka 49, m. 12. 32376

Osoba w średnim wieku, o dobrej prezencji, szuka miejsca gospodyni. Wiadomość w maglach, Mazowiecka 1. 32294

Osoba młoda, znająca się na gospodarstwie wiejskim i krawiecczynę, poszukuje miejsca gospodyni do domu rodzinnego od 1-go października, tu lub na wyjazd. Oferty prosić składać w Kurjerze Warszawskim dla „Pauliny G.” 32348

Osoba znająca krawiecczynę szuka zajęcia w domach prywatnych na przychodnią. — Wspólna 39, m. 28. 32840

Osoba młoda, inteligentna, poszukuje miejsca do zarządu domem i towarzystwem. Oferty: Kurjer „Z.” 32919

Osoba dobrej rodziny, młoda, godna zaufania, energiczna, taktowna, pracowita, jako wyborna gospodyni wiejska i domowa, poszukuje samodzielnego zarządu. Świadectwa chlubne. Oferty: Wilcza 39, mieszk. 13. 32909

Osoba inteligentna poszukuje miejsca do towarzystwa w mieście lub na wsi za umiarkowanym wynagrodzeniem. Złota 39, mieszkania 26. 32820

Osoba inteligentna, znająca języki ruski, polski i niemiecki, poszukuje miejsca do zarządu domem lub do towarzystwa. Oferty prosić składać: Mylna 1, sklep mydlarski. 32367

Osoba młoda, obznajmiona z ekspedycją, znająca buchalterję, poszukuje odpowiedniego zajęcia. Łaskawe oferty przyjmuje kantor Kurjera dla O. D. 32546

Poszukuje miejsca subiekta lub pomocnika buchaltera. Oferty: kantor Kurjera Warszawskiego pod lit. O. Z. 32479

Panna znająca dobrze krawiecczynę, bieliznę, poszukuje miejsca w domach prywatnych albo do pracowni. Krucza 44, mieszkania 8. 32925

Pani młodziutka, inteligentna, obznajmiona, poszukuje zajęcia w sklepie galanteryjno-bieliznianym itp. Oferty „Zajęcie” przyjmuje kantor Kurjera. 2302r

Paryżanka ma kilka godzin wolnych do konwersacji i korespondencji. Nowy-Swiat 3, „Au bon marché.” 32849

Poszukuje miejsca do krawiecczyny w domu prywatnym. Sienna 26, mieszk. 12, od 10 do 4-ej. 32868

Posiadając gotówki 2,000 rs. i poważne rekomendacje, poszukuje posady: rządowej, kasjera, rachmistrza, magazyniera, inkasenta lub administratora dóbr. Bednarska 6, mieszkania 43, do 10-ej zrana i o 2-ej po południu. 32374

Rządca energiczny, sumienny, poszukuje administracji domu za mieszkanie. Kaucji 2,000 rs., najlepsze referencje, długoletnie świadectwa. Oferty przyjmuje Kurjer „Sumienny.” 32452

Rządca-agronom z dobrego domu, poszukuje odpowiedniej posady, może złożyć rzetelne świadectwa. Zróżdowa 8, m. 14. 2301r

Szyje krawiecczynę w domach prywatnych. Wilcza 19—15. 32876

Sumienny i pracowity handlowiec (chrześcijanin), z brzołą sukieniczo-bławatną gruntownie obznajmiony, znający języki polski, ruski i niemiecki, poszukuje odpowiedniego zajęcia. Łaskawe oferty pod lit. „A. F. 100” składać prosić w administracji Kurjera. 32411

Stużący uprasza o jakikolwiek obowiązki. Kościelna 7, m. 14. 32407

Stużący z bardzo dobrymi świadectwami i rekomendacją poszukuje posady na wsi lub w mieście. Oferty przyjmuje Kurjer pod „Stużący.” 32503

Wykształcona niemka poszukuje zajęcia na godziny lub demi-place. Łaskawe oferty przyjmuje Kurjer pod słowem „Sumienna.” 32151

Wdowa w średnim wieku, łagodnego charakteru, poszukuje miejsca do dzieci. Wiadomość: ogród Saski, kiosk. 2326r

Za wyrobie posady młodemu człowiekowi znającemu buchalterję i rachunki ofiaruje rs. 30. Oferty przysłać do Kurjera Warszawskiego dla „Posada 30.” 32796

b) Zaofiarowani.

A. Mieszkanie za usługę. Freta 11, u p. A. Malcherczyk. 32768

Bona niemka, niemówiąca po polsku, w wieku 6—8 rs. miesięcznie, potrzebna zaraz. — Marszałkowska 145, mieszkania 6. 32364

Bona niemka lub szwajcarka potrzebna do ruskiego domu. Nowowiełka 15, mieszkania 5. 32921

Bony francuzki i niemki znajdą natychmiast pomieszczenie. Biuro Komisowe, Senatorska 28. 32897

Do kwiatów 20 panien i uczennic potrzeba. Podwale 12. 32917

Do magazynu bielizny E. Rogozińskiej, Senatorska 24, potrzebne zdolne podręczne. Zajęcie stałe. 32773

Do spisania inwentarza fabrycznego poszukuje się osoby dokładnie obznajmionej z podobnymi czynnościami. Oferty: Warszawskie Biuro ogłoszeń, Wierzbowa 8, pod „Inwentarz.” 32914

Do rękawiczek szycia szwaczki potrzebne. Nowy-Swiat 53, Malinowski. 32445

Kucharz, kawaler, potrzebny zaraz na wieś. Zgłosić się z dobrymi świadectwami hotel Europejski 159, do 10-ej zrana. 32642

Kucharka potrzebna. Senatorska 36, m. 4, 12-e piętro. 32672

Kiper do składu win russkich potrzebny zaraz. Oferty sub „Kiper” przyjmuje Kurjer Warszawski. 32444

Krawców zdolnych do okryć damskich poszukuje magazyn M. Vagonisa, ulica Trębacka 7. 32810

Lekarz potrzebny jest zaraz do miejscowości ofiarującej stałą pensję. Wiadomość u W-go Waligórskiego, Nowy-Swiat 33. 32865

Maszynistki zupełnie uzdolnione do bielizny i dziurkarki potrzebne są zaraz. Ulica Chmielna 35, m. 29. 32489

Osoba pewna do gospodarstwa, znająca język ruski, szycie bielizny, może znaleźć miejsce na wyjazd do Rosji. Wiadomość: ul. Chłodna 32, stróż wskaże, od 3 do 4-ej po południu. 32127

Potrzebne panny do pracowni sukien Stanisławy Kuźmińskiej, Łódź, ul. Konstantynowska 318, dom Wolanka. 2307r

Panny do pracowni sukien potrzebne. Hoża 20, m. 1. 32426

Potrzebna osoba inteligentna, izraelitka, w średnim wieku, do gospodarstwa i do dzieł. Wiadomość: Orła 6, mieszk. 44, rano do godz. 12-ej i po południu od 4—6-ej. 32442

Potrzebny gorzelany z dobrymi świadectwami i kaucją. Wiadomość: Obozna 5, mieszkania 2. 32438

Potrzebna młodsza od 1-go października, z dobrymi kilkuletnimi świadectwami z dużych domów, która umiała pracować, prasować, czyścić na maszynie. Zgłaszać się od godziny 9-ej zrana, Nowowiełka 16, mieszkania 2. 32386

Potrzebni są zaraz zdolni czeladzie do zakładu ślusarskiego S. Kowalskiego, Świętokrzyska 9. 32486

Potrzebne panny zdolne do okryć, staników, spódnic i podręczne. Erywańska 9, magazyn Józefiny. 32530

Potrzebne maszynistki i dziurkarki do bielizny. Pańska 7, mieszkania 11, Jasińska. 32519

Potrzebna jest bona niemka do trojga małych dzieci na ulicę Szpitalną 10, mieszkania 5. 32347

Panny podręczne do ubiorów dzieciennych potrzebne zaraz. Piwna 17—8. 32589

Potrzebny uczeń do rękawicznika. Mirowska 3, mieszk. 2. 32361

Potrzebna zdolna spódniczarka i do okryć. Nowy-Swiat 20—3. 32381

Potrzebne są zaraz zdolne okryciarki. Włodzimierska 14, magazyn A. Pniewskiej. 32775

Potrzebna panna do bielizny i dziewczynka do nauki. Widok 22, m. 12. 32778

Potrzebna bona niemka do ruskiego domu. Ulica Dzika 19, m. 8. 32782

Potrzebna maszynistka do bielizny, maszyna Singera. Aleje Jerozolimskie 70—24. 32785

Potrzebna jest dziewczynka od 13 do 15 lat. Wiadomość w kantorze Gustawa Cybulskiego, Wierzbowa 6. 32803

Potrzebne są panny do sukien, podręczne i do nauki. Nowosądecka 3, m. 11, w podwórzu na dole. 32884

Potrzebna jest izraelitka na stałą do dzieci, ze średnim wykształceniem, francuski i niemiecki gruntownie oraz muzyka, do domu zamożnego. Nalewki 37, m. 9, 1-sze piętro. Zastać można od 12 do 3 i od 5 do 7-ej. 32883

Potrzebne podręczne. Pracownia sukien Malinowskiej, Widok 14. 32875

Potrzebna maszynistka do koszul męskich. Ogródowa 55, m. 18. 32358

Potrzebna dobra kucharka, znająca się na gospodarstwie wiejskim. Warecka 1, m. 4. 32375

Poszukiwaną jest młodsza z dobrymi długimi świadectwami, umiejąca dobrze pracować i prasować oraz szycie i reparować. Reflektantki mogą się zgłaszać do szwajcara, ul. Trębacka 15. 32654

Potrzebni są czeladnicy do okryć damskich zaraz. Senatorska 10, mieszkania 30, Marcinek. 32723

Potrzebny uczeń do gisera. Ulica Ordynacka 3. 32712

Potrzebne zdolne maszynistki do roboty negliży, pensja od 15 rubli miesięcznie i wyżej. Senatorska 16, Fuka. 32718

Potrzebne osoby, które znają dokładnie szycie bielizny damskiej, mogą dostawać robotę do domów. Senatorska 26, m. 9. 32717

Potrzebne są panny do krawiecczyny i dziewczynki do nauki. Chmielna 19, Majewska. 32570

Potrzebne panny do dziurek i do nauki. — Kościelna 12, m. 14. 32829

Potrzebna bona młoda niemka, zaraz. Szkolna 8, m. 16. 32824

Potrzebne zaraz stałe maszynistki i wykoliczarki do pończoch. Marszałkowska 61, mieszkania 17. 32821

Potrzebna jest na wieś pod Warszawą dobra służąca do wszystkiego, zastępująca gospodynię. Zgłosić się: ulica Foksal, w mieczarni, d. 1-go października, o godz. 2-ej. 32816

Potrzebna dziewczynka w wieku lat 14 do pomocy w kantorze Nowowarszawskiej pralni bielizny, Długa 26. 32924

Potrzebne panny do pracowni sukien Władysławy Kwiatkowskiej, Chmielna 23. 32926

Potrzebne zdolne spódniczarki i do nauki. — Królewska 29, mieszk. 34. 32886

Potrzebna panna służąca znająca szycie bielizny i krawiecczynę. Jerozolimka 63, m. 1. 32837

Panny podręczne i do nauki sukien potrzebne są. Ulica Wspólna 18, m. 2, w bramie na prawo. 32889

Potrzebni są zaraz robotnicy do farbiarni sukien i pralni (specjalność nie wymagana). Pożądana znajomość języka niemieckiego. Oferty składać w kantorze Kurjera Warszawskiego w Łodzi „O. O.” 2332r

